

Schaak
magazine

Officieel orgaan van de
Koninklijke Nederlandse Schaakbond
Jaargang 128 – no. 5 – oktober 2021

schaak magazine

Anne Haast Nederlands Kampioen

Webwinkel

Schaakklokken

Boeken

Wedstrijdformulieren en reglementen

Spelmateriaal

Handleidingen

CD's

Werkboeken

Leermethode van Wijgerden/Brunia

Koninklijke Nederlandse Schaakbond
een meesterlijke sport

www.schaakbond-winkel.nl

Voor clubs, scholen en de rest van schakend Nederland!

U kunt online bestellen, per email of telefoon. Bestellingen worden verzorgd door Schaak en Go winkel Het Paard, Haarlemmerdijk 173, 1013 KH, Amsterdam. Telefoon: 020-6241171 /Email: info@schaakengo.nl. Bij afname van grotere aantallen geldt een korting. Bezoek onze website voor details.

Officieel orgaan van de
Koninklijke Nederlandse
Schaakbond

Jaargang 128 – no 5 – oktober 2021

Hoofdredacteur

Jeroen Bosch

Aan dit nummer werken mee:

Harry Gielen (foto's)
Lars OA Hedlund (foto's)
Joost Janssen (foto)
Chris Korsten (foto)
Lennart Ootes (foto)
Frans Peeters (foto's)

Minze bij de Weg
Peter Boel
Arno Bosch
Jeroen Bosch
Sipke Ernst
Herman Grooten
Pascal Losekoot
Dimitri Reinderman
Merijn van Delft
Paul van der Sterren
Karel van der Weide
Arne van Mourik

Redactieadres

Frans Halsplein 5
2021 DL Haarlem
Tel: 023-5254025

E-mail

schaakmagazine@schaakbond.nl
Wijziging van uw mailadres naar
uw vereniging.

Sluiting kopij

20 november 2021

Bondsraad KNSB

Frans Halsplein 5
2021 DL Haarlem
tel: 023-5254025
E-mail:
bondsraad@schaakbond.nl
Internet: www.schaakbond.nl

Vormgeving & Lay-out

Interface Communicatie, Ede
www.ifcommunicatie.nl

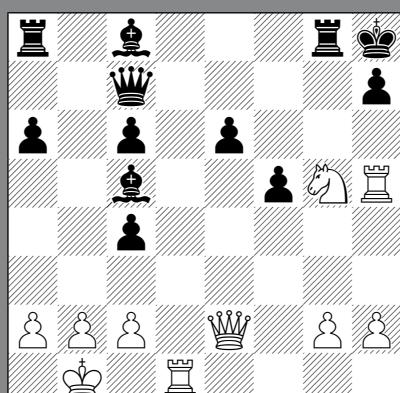
Cover: Anne Haast (Foto's:
Lennart Ootes en Frans Peeters)

Informatief

Toernooien

Bond en Club

Schaakmat!

Stelling na 22...Dc7

Alexandra Kosteniuk stond als winnares van de World Cup op de cover van het vorige nummer. In de finale van de Online Olympiade hielp ze Rusland aan een zege tegen de Verenigde Staten. Hoe gaf ze hier mat in 4?

Schaaktechniek

[Oplossingen pagina 37](#)

Kort geding

In 2020 werden er geen Nederlandse Kampioenschappen gehouden en even leek het erop alsof corona andermaal een spaak in het wiel zou steken. De KNSB had het NK in de tweede helft van het jaar gepland om de spelers weer fysiek achter de borden te kunnen zetten. Relatief laat werd echter duidelijk dat de gemeente Hoogeveen geen vergunning voor het evenement wilde verlenen zonder dagelijkse controle op een coronoegangsbewijs. Een paar dagen voor de opening spanden een aantal beoogde deelnemers daarop een kort geding aan tegen de KNSB en de gemeente. De voorzieningen-

rechter ging niet mee met hun eisen en was 'van oordeel dat de KNSB het toernooi, dat al lang in voorbereiding is, niet op het laatste moment ergens anders hoeft te organiseren.' Zo kon er alsnog geschaakt worden in Hoogeveen, en hoe dat afluip leest u in de toernooiverslagen.

Er werd sowieso weer veel achter de borden geschaakt. Als start van het seizoen was de Schaak-Off landelijk een groot succes. Sportieve successen waren er voor Jorden van Foreest – hij won in Zweden het traditionele Sigeman toernooi, en voor Anish Giri

die de Tolstoy Cup won. De KNSB-competitie is ook alweer twee ronden oud. Dimitri Reinderman geeft zijn kijk op de favorieten in de Meesterklasse. Nederlandse jeugdspelers namen op Papendal deel aan de Hybride Europese Jeugdkampioenschappen.

Jeroen Bosch
hoofdredacteur

Finale Deloitte NK Schaken

De finale van het Deloitte NK Algemeen wordt gespeeld in de vorm van een dubbelrondige vierkamp. Locatie is het hoofdkantoor van Deloitte in Rotterdam waar van 27 november tot en met 3 december 2021 het kampioenschap wordt gespeeld. De deelnemers aan de vierkamp zijn: Max Warmerdam, Roeland Pruijssers, Robin Swinkels en Hing Ting Lai.

Zij wisten zich te plaatsen in het knock-out deel van het Deloitte NK dat in Hoogeveen werd gehouden (zie het verslag in dit blad). De partijen zijn live te volgen via de website schaken.nl/nk-schaken en er wordt dagelijks live commentaar gegeven via het Twitchkanaal van de schaakbond: www.twitch.tv/schaakbond

**Deloitte.
NK Schaken**

EK-Landenteams nationale teams

Van 11-22 november wordt in Slovenië het Europees Kampioenschap voor Landenteams gehouden. Nederland vaardigt twee teams af:

Open
Spelers:
Anish Giri
Jorden van Foreest
Max Warmerdam
Erik van den Doel
Lucas van Foreest
Captain: Jan Smeets

Vrouwen
Spelers:
Zhaoqin Peng
Tea Lanchava
Rosa Ratsma
Eline Roebers
Machteld van Foreest
Captain: Jeroen Bosch

De officiële website is www.euroteamchess2021.eu

CU
European Chess Union

Jorden van Foreest (hotels.nl) tegen Harmen Jonkman (DSE)

COLUMN

Paul van der Sterren

Het advies van Paulus

Het hele jaar door al krijg ik mijn columns voor SchaakMagazine maar moeilijk uit de vingers. Stil maar meedogenloos knaagt de onzekerheid over 'ons' voortbestaan aan mijn inspiratie en schrijfvreugde. Want wat is SchaakMagazine nu eigenlijk in dit overgangsjaar? Is het een zinkend schip, zijn we allang gezonken of is er nog hoop? Binnenkort weten we het, maar voordat Bestuur en Bondsraad hun definitieve beslissing nemen wil ik het toch nog één keer ronduit en duidelijk zeggen: ik hoop dat we gewoon door kunnen gaan en dan liefst op papier en niet in dit luchtledige formaat waarin we 2021 aan het doorworstelen zijn. Ik begrijp dat tijden veranderen – sterker nog: verandering is de essentie van tijd – maar een dergelijke waarheid als een koe is geen argument om een van de oudste cultuuruitingen van onze Nederlandse schaakwereld zomaar bij het grof vuil te zetten. Eerder is het een dooddoener om de inspanning van het na moeten denken over

een moeilijk probleem uit de weg te gaan. En dat terwijl nadelen nou juist precies datgene is waar wij schakers goed in zijn!

Het Nederlandse kampioenschap nieuwe stijl, dát vind ik een mooi staaltje vernieuwing. De gekozen formule getuigt van respect voor zowel de traditie als de wereld van nu. Er werd natuurlijk de laatste jaren al volop geëxperimenteerd met (kleine) veranderingen, maar nu is er eindelijk weer eens sprake van echte innovatie en bovendien van uitbreiding in plaats van inkrimping. Mooi ook dat de verbinding met de regionale bonden is hersteld, zodat in theorie iedere schaker in Nederland zich in verschillende stappen beginnend vanuit zijn of haar regionaal kampioenschap voor de finale kan kwalificeren. Dat dit niet enkel een theoretische mogelijkheid is weet ik uit eigen ervaring, want zelf heb ik me via deze route voor mijn eerste Nederlands kampioenschap geplaatst. Als kampioen van Limburg mocht

ik in 1974 meedoelen aan wat toen nog de Voorwedstrijden heette en door die te winnen belandde ik zomaar pardoos in het NK van 1975. Een euforische belevenis, die door de jaren heen is getransformeerd in een dierbare herinnering.

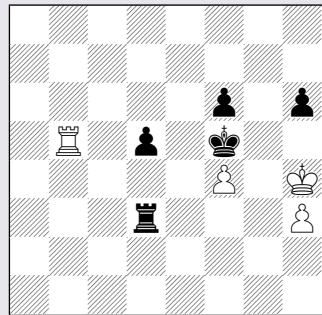
Kortom, de wereld draait door, ook de schaakwereld. Nieuwe mogelijkheden veranderen in werkelijkheid, de werkelijkheid verandert in verhalen, verhalen veranderen in herinneringen. Er zal altijd genoeg materiaal blijven om nog eindeloos veel SchaakMagazines mee vol te schrijven. Daarom nog één keer mijn oproep: Bestuur en Bondsraad, denk na. En laat u daarbij leiden door de wijze raad die die andere – en veel beroemdere – Paulus rond het jaar 50 aan de Thessaloniken gaf: onderzoek alles en behoud het goede.

Anish wint Tolstoy Cup

Anish Giri was de winnaar van de Tolstoy Cup: een rapidtoernooi dat gehouden werd om de grote schrijver Leo Tolstoy te gedenken. Dat de Nederlandse ratingfavoriet won was op zichzelf geen verrassing. Zijn score was dat echter wel! Met 8 uit 9 bleef Anish zijn achtervolgers Abdusattarov (5,5 punten) en Gelfand (5 punten) ver voor.

Alekseenko – Giri

Stelling na 54.Kh4

Zwart staat gewonnen in dit toreneindspel, maar Alekseenko heeft met zijn laatste zet nog een geweldige truuk in de stelling gevlochten waar Anish onder druk van de tijd intrapt.

54...Kxf4?

Zwart wint na 54...Ke4! dankzij zijn vrijpion en veel actievere stukken.

55.Txd5! Ke4

Het is natuurlijk pat na 55...Txd5 maar toch is dat makkelijk te overzien!

56.Th5 f5 57.Txh6 f4 58.Te6+

Het eindspel is nu remise vanwege het uitgedunde materiaal. De engine geeft als oordeel 0,00, maar als mens speelt de zwarte zijde toch een stuk prettiger. Anish houdt met zijn volgende zet de witte koning opgesloten langs de rand.

58...Kf5

Of 58...Kf3 59.Ta6 (59.Kg5?

Kg3–+) 59...Ke2 60.Kg4 f3 61. Ta2+ Ke3 en nu is zelfs 62.h4 f2 63.Txf2 Kxf2 64.h5 al remise.

59.Te8 Td7 60.Tf8+ Ke4 61.Kg5 Tg7+ 62.Kh6 Tg3 63. h4 f3 64.h5 Tg4

Dreigt een bruggetje te bouwen met 65...Tf4.

65.Te8+ Kf4

zwart de gelegenheid om een tempo te winnen en een bruggetje te bouwen. Remise is bijvoorbeeld 66.Te1 f2 67.Tf1 Kg3 68.Kh7 Tg1 69.Txf2+ Kxf2 70.h6 Kg3 71.Kh8 Kf4 72.h7.

66...Tg5 67.Tf8+

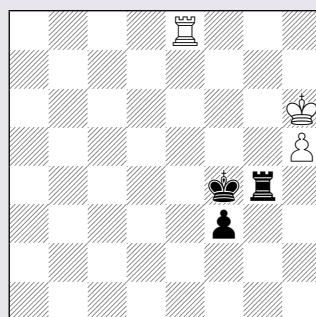
Het probleem is 67.h6 f2 68.Tf8+ Tf5.

67...Tf5 68.Txf5+ Kxf5 69.Kg7 f2 70.h6 f1D 71.h7 Da1+

en Alekseenko liet zich 72.Kg8 Kg6 73.h8D Da8 mat niet meer bewijzen.

0-1

Een toreneindspel met een paar leerzame momenten!

66.Kh7??

Maar nu geeft Alekseenko het halve punt alsnog weer weg. De meeste normale zetten houden remise, maar de koningszet geeft

Jorden van Foreest zegeviert in Zweden

Het TePe Sigemantoernooi, gesponsord door het advocatenkantoor van schaakliefhebber Johan Sigeman, vindt doorgaans plaats in het voorjaar en heeft al de nodige Nederlandse winnaars gekend. In 2010 en 2011 was Giri de sterkste in Malmö, en als we nog verder terugkijken in de geschiedenis van het toernooi dan zien we ook de namen van Timman en Sokolov op de erelijst staan.

Sokolov, die de derde editie van het toernooi won in 1995, is er nog steeds vaste gast en verzorgde dit jaar het commentaar voor Chess24. De 26^e editie heeft even op zich moeten laten wachten; Grandelius won de laatste editie van het toernooi meer dan twee jaar geleden, waarna er vorig jaar vanwege de Covid-19 perikelen geen evenement werd georganiseerd. Dit jaar weer wel dus, en ondanks dat op het laatste moment trekpleister Karpov zich terugtrekt is de organisatie er in geslaagd om een boeiend veld op de been te brengen. Het toernooi telt acht deelnemers en bestaat uit een leuke mix van veteranen (Nigel Short, Etienne Bacrot) aangevuld met jonge talenten als Nihal Sarin, maar ook de 17-jarige Duitser Vincent Keymer, die eerder deze maand

nog verrassend gedeeld eerste werd op het EK in Reykjavík.

De opening van het toernooi vindt plaats in het schitterende stadshuis van Malmö. Daar komen we helaas pas achter op het moment dat deze bezig is aan te vangen. Met haastige spoed gaan wij van het hotel richting het centrum en komen uiteindelijk tien minuten later op de gewenste locatie aan. Jorden mag gelijk naar voren komen om zijn lotingnummer in ontvangst te nemen en krijgt vier van de zeven partijen wit. De volgende dag mag Jorden beginnen tegen Keymer en de partij volgt een bekend stramien; Jorden dicteert dankzij een goede voorbereiding het spel in de opening en het middenspel en hoewel Keymer zich adequaat verdedigt kost

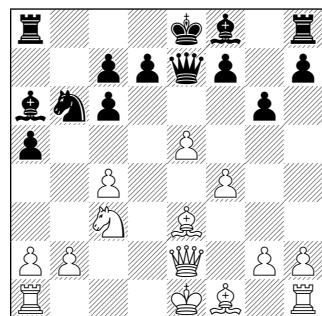
hem dit veel tijd. Het eindspel dat na 30 zetten is ontstaan zit dicht tegen de remisegrens aan maar Van Foreest weet nog steeds trucs in de stelling te vlechten. Op zet 39 gaat de jonge Duitser definitief in de fout en is het punt binnen. Dat was overigens ook de enige nederlaag van Keymer, die uiteindelijk met vier punten op een gedeeld tweede plaats eindigt.

De tweede ronde tegen Sarin wordt ingeschat als de moeilijkste partij van het toernooi. In de snelste tempo's is de jonge Indiërs zondermeer een van de beste spelers ter wereld. Opvallend genoeg komt Sarin in de klassieke tempo's elke partij al rond zet 20 in tijdproblemen en het kan niet anders dan dat hem dat ook de nodige punten kost. Jorden haalt op zet zeven

enkele varianten door elkaar en staat de gehele partij met de rug tegen de muur. Echt verloren is het nooit en uiteindelijk wordt de remisehaven bereikt. Een mooie meevaler.

De derde ronde tegen voormalig wereldtopper Short. Die wordt in het Schots hardhandig aangepakt, zie het volgende diagram.

**Van Foreest - Short,
Sigeman (3) 2021**

We komen erin op zet 12. De opening is door de zwartspeler onnauwkeurig gespeeld. Met de volgende zet profiteert wit van het ietwat onsaamhangende openingsspel van Short.

12.Lxb6! cxb6 13.0-0-0

De zwarte velden d6 en f6 zijn ernstig verzwakt en de loper op a6 gaat een sombere toekomst tegemoet.

13...Lh6

Dit is waarschijnlijk al de verliezende zet. 13...Lg7 was noodzakelijk, al staat wit dan ook beter na 14.Td6.

14.g3 0-0 15.h4 Tae8

15...f6 is de zet die zwart wil doen maar dit werkt niet. Wit kan kiezen uit heel veel interessante opties, zoals 16.exf6 Dxf6 17.Pe4 De7 18.Pd6 Dxe2 19.Lxe2.

16.Kb1?!

Beter was 16.h5!. De loper staat slecht op h6. Zwart kan de stelling gesloten houden met 16...g5 maar verzwakkend blijft het wel.

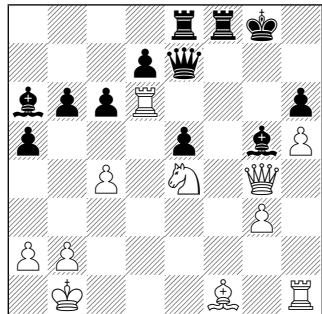
16...f6 17.h5 g5?

Jorden van Foreest - Vincent Keymer, Ronde 1.

Zwartz beste kans was 17...fxe5! 18.hxg6 Lg7. Na 19.Txh7 (Misschien is 19.f5 hxg6 20.Dh2 kansrijker) 19...exf4 20.Df3 fxg3 21.Dxg3 Txf1 22.Txf1 Lxc4 heeft wit de kwaliteit meer maar heeft zwart goede remisekansen.

**18.Pe4 fxe5 19.fxg5 Lxg5
20.Dg4 h6 21.Td6**

Zwart heeft zo goed als geen zetten meer. Met name de loper op a6 maakt een treurige indruk. Short wist zich echter nog lange tijd taai te verdedigen.

**21...Kh8 22.Ld3 Lc8 23.Td1
Tg8 24.Pxg5 Dxg5 25.De4 Tg7
26.Tf1 Kg8 27.c5 b5 28.a4 La6
29.Tg6** Of 29.axb5 Lxb5 30.Lxb5 cxb5 31.c6 dxc6 32.Dxc6 Dxh5 33.Txh6.

**29...Txg6 30.hxg6 De7 31.Tf7
De6 32.Dh4 b4 33.Lc2**

33.Lxa6?? Dxg6+ gevolgd door 34...Kxf7 zou zonde zijn

**33...b3 34.Dxh6 bxc2+ 35.Kc1
Dxf7 36.gxf7+ Kxf7 37.Dh5+
Kf8 38.Df5+ Kg7 39.Dxd7+
Kf8 40.Dxc6**

Hier had Short gerust op kunnen geven maar de partij duurde nog 17 zetten.

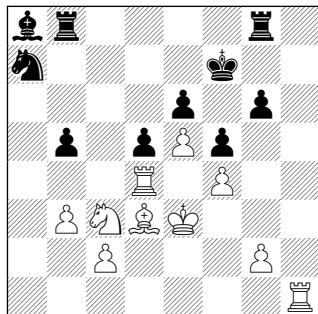
1-0

In de vierde ronde maakt Van Foreest met zwart eenvoudig remise tegen Grandelius. In het Catalaans is de Tweed al snel op zichzelf aangewezen en hij besluit niet al te veel risico's te nemen met als gevolg dat al snel alle stukken worden geruild. In ronde vijf speelt Bacrot plotseling het Frans. Dat had hij zelden tot nooit gespeeld. In de opening wordt niets bereikt maar toch komen er langzaam maar zeker scheurtjes in de zwarte stelling van de Fransman.

Jorden van Foreest bij de start van ronde 6.

Van Foreest - Bacrot, Sigeman (5) 2021

Zwart heeft zojuist 31...Pa7 gespeeld. Dit lijkt materiaal te gaan winnen maar Jorden had het allemaal goed getaxeerd.

32.Ta1! Pc6 33.Pxb5! g5!

Wit heeft uitstekende compensatie na 33...Pxd4 34.Pxd4 Wit heeft de a-lijn in handen en de 7e rij ligt open. Verder is pion e6 zwak en is de loper op a8 al bijna net zo slecht als Shorts witveldige loper.

34.Pd6+?!

Het paard is nog even nodig op b5. Beter was onmiddelijk 34.g3! gxf4+ 35.gxf4 Tg2 36.Tda4 Tbg8 (36...d4+ 37.Pxd4+) zwart dreigt mat, maar dit keer kan wit dit simpel pareren met 37.Pd6+ Ke7 38.Ta7+ Pxa7 39.Txa7+ en wit slaat de loper met schaak.

**34...Ke7 35.g3 gxf4+ 36.gxf4
Tg2 37.Th1**

Nu komt op 37.Tda4? d4+! 38.Txd4 Tbg8 en om mat te voorkomen moet wit fors materiaal inleveren.

37...Tbg8 38.Th3

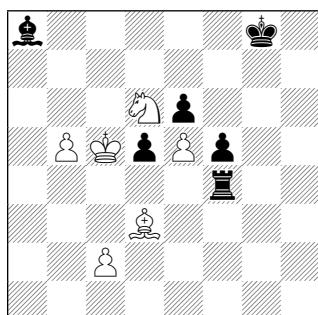
38.Th7+ Kd8 39.Th3! was juist. Het belangrijkste idee achter

het tussensaakje is dat 39...T8g4 nu beantwoord kan worden met 40.Pxf5! exf5 41.Txd5+ Kc7 42.Lxf5 en wint.

38...Pxd4?

38...T8g4 was juist, waarna het lastig voor beide partijen is om verder te komen.

**39.Kxd4 T2g3 40.Th5 T3g4
41.Kc5 Kf8 42.b4 Kg7 43.b5
Txf4 44.Tg5+ Kf8 45.Txg8+
Kxg8**

46.Pe8

Zelfs de engines hebben moeite met deze stelling. Objectief gezien geeft wits zet de winst uit handen.

Juist was 46.Pc8! Tg4 47.Kd6 f4 48.Kxe6 f3 49.Kd6 f2 50.e6 Lb7 51.Pe7+ Kg7 52.Pf5+ Kf6 53.b6.

46...Kf7 47.Pc7 Lb7 48.Kd6

Lc8?

Uiteraard een volstrekt logische zet. Echter is het nu weer verloren. 48...Th4! 49.Kd7 Th8 50.b6 Lc8+ 51.Kc6 Ke7 en het is wit die op moet passen. Wit kan wel een stuk winnen met 52.b7 Lxb7+ 53.Kxb7 maar na 53...f4 is het plots zwart die een gevvaarlijke vrijpion heeft.

49.b6 Tb4 50.Pb5 Kf8 51.Kc5

Zwart slaagt er niet meer in om

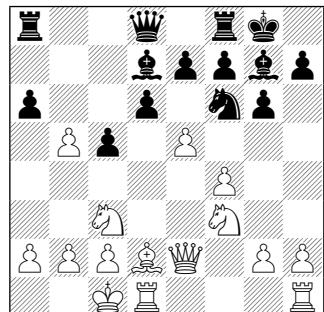
zijn loper te geven voor de b-pion. De rest is eenvoudig.

**51...Ta4 52.Pd6 Ta8 53.Pxc8
Txc8+ 54.Kd6 Td8+ 55.Kc7
Ke7 56.b7 Td7+ 57.Kb6 Td8
58.Lb5**

1-0

Daarmee komt Van Foreest op plus drie terwijl in ronde zes de hekkensluiter op het programma staat. De 17-jarige Deen Jonas Bjerre heeft weliswaar een uitstekend Europees kampioenschap achter de rug en werd op basis daarvan op het laatste moment als vervanger van Karpov uitgenodigd, maar dit toernooi loopt het niet zo lekker. Veel tijd om zich voor te bereiden zal hij niet hebben gehad en de uiteindelijke laatste plaats is op basis van zijn rating van 2550 geen verrassing. Er had echter veel meer ingezeten als Bjerre op de belangrijke momenten slagvaardiger was. Goede stellingen tegen Jones en Short gingen verloren en ook in ronde zes zijn er absoluut kansen. Kijk bijvoorbeeld maar naar onderstaand diagram.

Van Foreest - Bjerre, Sigeman (6) 2021

Optisch ziet het er allemaal prima uit voor zwart. Wit heeft zojuist e4-e5 gedaan. Waar moet het paard heen?

13...Pe8?

Juist was 13...axb5! 14.exf6 exf6!. Ook na 14...Lxf6 zou zwart prima compensatie gehad hebben maar dit is nog beter. Zwart krijgt een sterke aanval voor het stuk. Volgens de engines gaat het allemaal nog wel voor wit maar de zwarte stelling speelt veel makkelijker.

14.b6 Dxb6 15.Pd5 Db7!

15...Dd8 verdedigt weliswaar

CITYMASTERS GRONINGEN

In samenwerking met ChessFestival Groningen

Powered by **CHESSFELLOW**
CONNECTING PLAYERS®

3 WEKEN SCHAKEN

OP DE LEUKSTE LOCATIES IN GRONINGEN

Ben jij beginner, clubspeler of expert?

Doe dan mee met de CityMasters Groningen!

Wij delen je in met drie andere schakers op jouw niveau. Jullie kiezen samen een speeldatum, een tijdtip en een gezellige locatie zoals een café, een restaurant of in het Forum! Bij iemand thuis kan ook, b.v. met een gezellige lunch! Daar speel je korte partijtjes met ieder. In onze app staan de indelingen en voer je de uitslagen in. Er komen drie speelrondes met wisselende spelers. Via de app blijf je met elkaar verbonden. Zo heb je in een paar weken nieuwe schaakvrienden. Doen!

Prijzengeld € 3.500,-

HET TOERNOOI IS VAN 24 NOVEMBER - 19 DECEMBER 2021 • KOSTEN: € 10
GRANDFINALE IN HET FORUM MET CHESS & JAZZ • OOK BEGINNERS KUNNEN WINNEN

Jorden van Foreest tegen Nigel Short

e7, maar is te passief. Wit speelt 16.De1! met het idee om La5 te spelen. Doet zwart zelf 16...a5 dan heeft wit 17.Dh4 met aanval.

16.Lc3

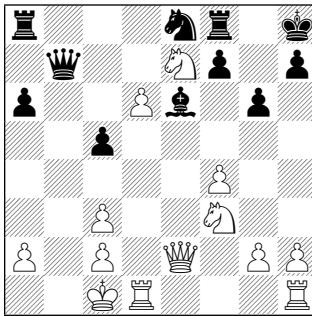
16.Pxe7+ ziet er gevvaarlijk uit omdat het paard geen weg terug heeft. Toch was dit het beste. Na 16...Kh8 geven de engines onder andere de volgende supervage variant: 17.f5! gxf5 18.Pg5 Lxe5 19.Lc3

Lxc3 20.bxc3 en wit staat beter.

16...Le6 17.exd6 Lxc3?

17...exd6 is prima. Wit lijkt beter te staan echter zwart is actief genoeg om de balans te houden na 18.Lxg7 Kxg7 19.Dd3 Tb8 20.b3 Lxd5 21.Dxd5 Db4 22.Dd2 a5. Overigens zou 17...Pxd6? verliezen vanwege 18.Pxe7+ Dxe7 19.Lxg7 Kxg7 20.De5+ Kg8 21.Txd6.

18.Pxe7+ Kh8 19.bxc3

Zwart heeft een b-lijn. Daar kan binnenkort een keer schaak worden gegeven maar de witte koning staat perfect veilig op d2.

19...Tb8 20.De5+ Pg7 21.Dxc5

Dat ziet er hebberig uit maar wit heeft nu veld d4 voor het paard.

21...Tfd8 22.Pd4 Dxg2

22...Db2+ 23.Kd2 Db6 met een verloren eindspel was objectief het beste, maar zwart hoopt op rommelkansen en dan kun je beter dames op het bord houden.

23.Thg1 Dh3 24.Pdc6 Tb5 25.

Dd4 Td7 26.Tg5!

Ruilt de actieve zwarte toren. De rest is eenvoudig.

26...Txg5 27.fxg5 Dg2 28.h4

Tb7 29.Pd8

1-0

Met een score van vijf uit zes is Van Foreest dan al niet meer te achterhalen voor de concurrentie. Een geweldige prestatie, maar de ervaring leert ook dat het lastig is om 100% geconcentreerd te blijven in deze situatie als je al toernooiwinaar bent. Toch is er aanvankelijk geen vuilje aan de lucht; met zwart tegen Gawain Jones komt Jorden rond zet 20 iets beter te staan en heeft 40 minuten meer op de klok. De Engelsman weet echter ongeschonden de tijdnoodfase door te komen en heeft zelfs een toreneindspel met een extra pion overgehouden. Jorden weet het niet te verdedigen en loopt zo dan toch nog tegen een nul aan. Kan gebeuren natuurlijk. Even goed een zeer geslaagd toernooi voor de Nederlander. En nu op naar Riga voor de Grand Swiss, eind oktober. Hopelijk houdt Jorden de goede vorm nog een tijdje vast!

CITYMASTERS GRONINGEN

24 november t/m
19 december

De indeling voor de CityMasters gescheert op basis van speelsterkte. Een vierkamp duurt een dagdeel en is ontzettend leuk en spannend om te spelen. Maak er een feestje van. Zo leer je elkaar kennen en ontstaan er nieuwe vriendschappen.

Het toernooi wordt afgesloten op 19 december in het Forum. Daar worden alle finales gespeeld, zijn er leuke activiteiten en worden de prijzen uitgereikt. Zo is er een simultaan van jeugdkampioene Machteld van Foreest waaraan je kunt meedoen. Aansluitend is er Chess & live Jazz, waar deelnemers elkaar weer ontmoeten.

Er kan worden geschaakt, de bar is open en er is een live optreden van "Evert & the Check Mates".

We spelen tevens drie ChessQueens finales voor alle niveau's. Dus beginnende vrouwelijke schakers ... schrijf je in! Zo kom je in contact met andere vrouwelijke schaaksters in Groningen.

PRAKTIISCHE INFORMATIE

Kosten:	Deelname kost € 10,-.																				
Aantal rondes:	Je speelt drie rondes (plus finaleronde als je deze speelt).																				
Speeltempo:	15 minuten per persoon.																				
Speelvorm:	Alle vier de deelnemers spelen een partijtje met zwart en wit tegen elkaar.																				
Rating eisen:	Er zijn geen rating eisen. Iedereen kan meedoen. Heb je geen officiële rating, dan delen we je in op je geschatte rating.																				
Groepsindeling:	Groep A: rating 2000 en hoger, groep B: rating van 1600 tot 2000 en groep C: rating tot 1600																				
Prijzengeld:	<table border="1"> <tbody> <tr> <td>CityMasters</td> <td>Winnaar groep A, B en C</td> <td>resp: € 1500*</td> <td>€ 500</td> <td>€ 300</td> </tr> <tr> <td>Runner Up</td> <td>Winnaar groep A, B en C</td> <td>resp: € 250</td> <td>€ 100</td> <td>€ 50</td> </tr> <tr> <td>ChessQueens</td> <td>Winnaar groep A, B en C</td> <td>resp: € 250</td> <td>€ 100</td> <td>€ 50</td> </tr> <tr> <td>Senioren (vanaf 50)</td> <td>Winnaar groep A, B en C</td> <td>resp: € 250</td> <td>€ 100</td> <td>€ 50</td> </tr> </tbody> </table>	CityMasters	Winnaar groep A, B en C	resp: € 1500*	€ 500	€ 300	Runner Up	Winnaar groep A, B en C	resp: € 250	€ 100	€ 50	ChessQueens	Winnaar groep A, B en C	resp: € 250	€ 100	€ 50	Senioren (vanaf 50)	Winnaar groep A, B en C	resp: € 250	€ 100	€ 50
CityMasters	Winnaar groep A, B en C	resp: € 1500*	€ 500	€ 300																	
Runner Up	Winnaar groep A, B en C	resp: € 250	€ 100	€ 50																	
ChessQueens	Winnaar groep A, B en C	resp: € 250	€ 100	€ 50																	
Senioren (vanaf 50)	Winnaar groep A, B en C	resp: € 250	€ 100	€ 50																	

*Prijzverdeling CityMasters groep A: winnaar CityMasters Groningen €1.000,-, 2de en 3de plaats €300,- resp. € 200,-.

MELD JE AAN VIA CITYMASTERS.COM

Deloitte NK Hoogeveen: een nieuw format

In het gemeentehuis van Hoogeveen worden al bijna een kwarteeuw topschaaktoernooien gehouden en zo bezien was het niet vreemd dat de KNSB en Hoogeveen elkaar in 2021 vonden. Daar komt nog bij dat het Deloitte NK-Algemeen dit jaar gehouden werd volgens een nieuwe knock-out formule. Warm pleitbezorger van die innovatie? Hoogeveen toernooidirecteur Loek van Wely! De samenwerking leverde trouwens ook een hoger prijzengeld op voor zowel het NK-Algemeen als het NK-Vrouwen.

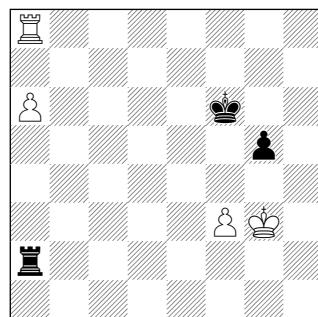
Er was in Hoogeveen plaats voor 24 deelnemers, in plaats van 8 in de traditionele gesloten NK's van de laatste jaren. In ronde 1 gingen 16 spelers van start waaronder de Nederlands jeugdkampioen en 5 spelers die zich gekwalificeerd hadden vanuit de regionale bonden. Acht spelers vielen af, maar in ronde twee stroomden evenzo veel spelers weer in (rechthebbenden vanuit het NK 2019 aangevuld op rating vanuit de ranglijst). Iedere match werd gespeeld over drie dagen: twee klassieke partijen en een eventuele tie-breakdag bij een 1-1 uitslag. Uiteindelijk kwamen zo vier spelers bovenop die zich plaatsten voor een dubbelronde vierkamp die van 27 november tot en met 3 december gehouden wordt in het Deloitte kantoor in Rotterdam. Hieronder een portret van de vier gelukkigen.

Max Warmerdam

Max is de man in vorm. Hij is Nederlands meest recente grootmeester, hij wint toernooien aan de lopende band en maakt op het komende EK-Landenteams zijn debuut in het nationale team. En dan was hij dit jaar ook al secondaat van Jorden van Foreest (Wijk aan Zee) en Anish Giri (Kandidatentoernooi). Tijdens dit NK brak hij door de 2600-grens heen. Vanwege zijn rating was hij vrijgesteld van het spelen in ronde 1. In ronde 2 trof hij clubgenoot (en sterke IM) Thomas

Beerdsen. In zekere zin werd die match beslist in de eerste partij.

Warmerdam - Beerdsen Deloitte NK (2.1) 2021

Stelling na 44...Kf6

Max stond de hele partij wat beter, maar dit toreneindspel is duidelijk remise.

45.f4 Ta4?

Een enorme blunder voor een speler van het kaliber van Thomas. Het is theoretisch remise (Vancura) na 45...gx4+ 46.Kxf4 Ta4+ 47.Ke3 Kg7 Zwart mag de witte koning niet laten schuilen op a7 en kan dat verhinderen door zijn toren op f6 te plaatsen (plakken aan de vrijpion en ruimte om schaak te geven). Bijvoorbeeld 48.Kd3 Tf4 49.Ta7+ Kg6 50.Ke3 Tf6 51.Ta8 Kg7 52.Kd4 Te6 53.Kd5 Tf6 54.Kc5 Kh7 55.Kb5 Tf5+ en wit komt niet verder.

46.fxg5+ Kg6

Immers 46...Kxg5 47.a7 en zwart kan promotie van de a-pion niet verhinderen.

47.Kf3 Kg7 48.Ke3

De extra g-pion dekt veld f6 en Vancura's verdediging is daar-

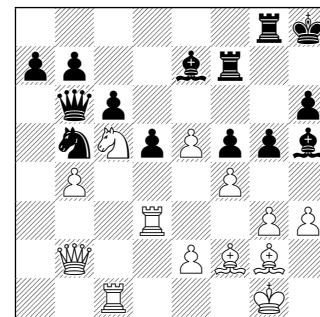
mee van de baan.

**48...Tc4 49.Tb8 Ta4 50.Tb6 Ta5
51.g6 Td5 52.Ke4 Td1 53.Ke5
Td2 54.Td6**

1-0

In de tweede partij ging Thomas er vol voor met een optimistisch stuoffer, maar Max verdedigde zich koel en ging met 2-0 door naar ronde 3. Daarin trof hij Erik van den Doel waarmee dit meteen de op papier zwaarste match van het hele toernooi was. De eerste partij eindigde in remise.

Warmerdam - Van den Doel Deloitte NK (3.2) 2021

Stelling na 26...Tg8

Wit staat nu helemaal gewonnen, maar in de live Twitch uitzending was Max na afloop bijzonder kritisch op de manier waarop hij het punt uiteindelijk binnenhaalde.

27.Pe6 d4

De enige manier om de zwarte dame niet te verliezen.

**28.Pxd4 Pxd4 29.Lxd4 c5
30.e6+**

Max Warmerdam. (Foto: Harry Gielen)

Het eenvoudigst was 30.bxc5 Dxb2 31.Lxb2 en vanwege de dreiging 32.e6+ komt zwart te laat met zijn tegenspel.

30...cxd4 31.exf7 Td8! 32.e3 Lf6 33.Tc5??

Beter was hier 33.exd4 Lxf7 (33...Lxd4+? 34.Dxd4+) 34.Dd2 en wit moet winnen, omdat 34...Lxd4+ 35.Kh1 niet gaat - de penning over de d-lijn is dodelijk.

33...Lxf7 34.exd4 gxf4 35. gxf4?

Dit is de enige echte fout die Max maakt. Na 35.Dd2! wint wit in alle varianten: 35...Dd6 (35...a5 36.Dxf4!; 35...fxg3? 36.Dxh6+) 36.Dxf4 Dxf4 37.gxf4 en nu op 37...Lxd4+ 38.Kh1!.

35...Dd6?

Plotseling heeft zwart een enorme kans met 35...a5! slaan op b4 met een onduidelijke stelling is alleen te verhinderen met 36.Txa5 Txd4 37.Df2 Dd6 maar ook dan doet zwart volop mee.

36.Dd2 Lxd4+?

Net als in eerdere varianten niet goed vanwege de penning over de d-lijn.

37.Kh1! Lxc5 38.Txd6 Txd6?

Wit wint ook na 38...Lxd6 39.Lxb7.

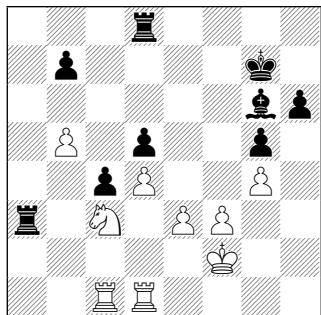
**39.Dc3+ Ld4 40.Dc7
1-0**

Robin Swinkels

Robin speelde driemaal eerder mee op een NK: in de jaren 2009, 2011 en 2012. De laatste jaren is hij minder actief, maar nog steeds gevaarlijk voor iedereen. In ronde 1 ontdeed hij zich van Nick Maatman met 1,5-0,5. Die laatste bleef vervolgens in Hoogeveen om Stefan Kuipers enthousiast te assisteren bij het live commentaar op Twitch. Met dezelfde cijfers won Robin vervolgens ook van Ivan Sokolov en Ilias van der Lende.

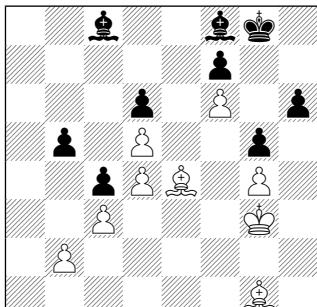
Sokolov - Swinkels

Deloitte NK (2.2) 2021

Pruijssers - Zwirs

Deloitte NK (3.1) 2021

Stelling na 53...Kg8

Dit eindspel staat al een tiental zetten op het bord. Zwart kan zich amper bewegen, maar hoe moet wit er ooit langskomen?

54.Le3 Kh8 55.Kf3 Kg8 56.Lc2

Roeland geeft aan b3 te willen spelen, en dat had Nico maar over zich heen moeten laten komen. In plaats daarvan speelde hij het logische

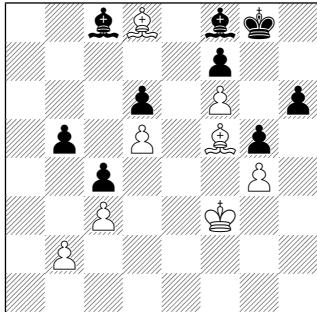
56...Lb7?

Na de wachtzet 56...Kh8 brengt 57.b3 niet de gewenste beslissing vanwege 57...Lb7 58.bxc4 bxc4 59.Lf5 dezelfde wending als in de partij. 59...Lxd5+ 60.Le4 Le6 61.d5 Ld7 62.Lb6 en nu blijkt het verschil met de partij. Zonder pion op b5 heeft zwart nu tegenspel met 62...La4 63.Ld8 Ld1+ 64.Kg3 h5.

57.Lf5!

Een sterk pionoffer!

57...Lxd5+ 58.Le4 Le6 59.d5 Lc8 60.Kg3 Lb7 61.Lb6 Kh8 62.Ld8 Kg8 63.Kf3 Lc8 64.Lf5!

Geeft zwart twee verbonden vrijponnen!

64...Lxf5 65.gxf5 h5 66.Le7! en nu komt zwart vanzelf in tempodwang. Een prachtig concept van Roeland.

66...g4+ 67.Kg3 Lh6 68.Lxd6 Lc1 69.Lb4! Kh7 70.d6 Lg5 71.d7 Lxf6 72.La5 Le5+ 73.

Kg2 h4 Wanhoop, maar wit wint ook heel makkelijk na 73...Lf6 74.d8D Lxd8 75.Lxd8.

74.d8D h3+ 75.Kh1 g3 76.

Dh4+

1-0

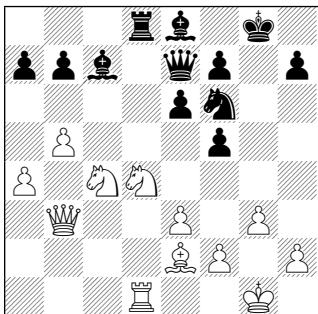
Hing Ting Lai

De regerend slow bullet kampioen van Nederland geldt als een van de beste snelschakers van Nederland (hij kan in die discipline ook spelers als Anish Giri en Jorden van Foreest aan). Dat geeft hem in dit format het grote voordeel dat hij vol vertrouwen een barrage in kan gaan. In ronde 1 schakelde hij Nederlands jeugdkampioen Jonas Hilverda uit met 1,5-0,5, maar in de tweede ronde had hij zijn snelschaakvaardigheden volop nodig tegen GM Ruud Janssen. Die match werd uiteindelijk pas in de 7^e partij (!) beslist.

In ronde 3 moest Hing Ting het andermaal opnemen tegen een grootmeester. Hij verloor zijn witpartij van Casper Schoppen om vervolgens knap terug te komen tot 1-1. Weer een barrage dus!

Lai - Schoppen

Deloitte NK (3.3) 2021

Robin Swinkels plaatste zich voor de vierkamp. (Foto: Frans Peeters)

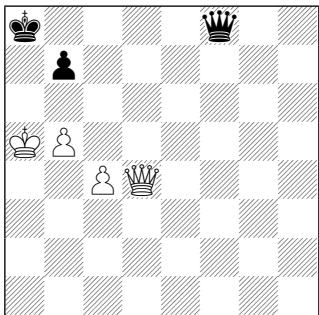
Meteen 28.Pxb6 axb6 29.Pc6 was al heel sterk, maar snel nuttige zetten doen is een basisvaardigheid voor Lai.

28...Tc8 29.Pc6 Df6 30.Da2! Lxc6 31.bxc6 De7 32.Pxb6! axb6 33.Db2 e5? (33...Tb8) 34.Dxb6 e4 35.Le2 Pe6 36.Td5 Df6 37.Da5 Txc6 38.Txf5 Dc3 39.Da8+ Pf8 (39...Tc8 40.Dxe4) 40.Lh5 Tf6 41.Tg5+ 1-0

Casper kwam nog bijna terug in de match.

Schoppen - Lai

Deloitte NK (3.4) 2021

Stelling na 74...Df8

Wit staat al een tijdje gewonnen in dit lastige dame eindspel. Beide spelers waren al lang aan het spelen op hun increment en dus is het volgende einde niet vreemd:

75.Kb6?

Wit staat gewonnen na 75.c5.

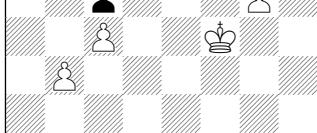
75...Dd6+! 76.Dxd6 pat!

½-½

De nieuwe formule wordt vast nog geëvalueerd door het KNSB-bestuur, maar de eerste geluiden zijn positief. Zowel in de media als vanuit de regionale bonden als vanuit de spelers niets dan lof. Begin december weten we in ieder geval wie zich Nederlands Kampioen 2021 mag noemen!

Roeland Pruijssers

Ook Roeland Pruijssers speelde al eerder mee op NK's (in 2013 en 2015), en net als beide andere grootmeesters plaatste hij zich zonder een barrage te hoeven spelen. In de tweede ronde schakelde hij Liam Vrolijk uit met 1,5-0,5 (die op zijn beurt Friso Nijboer had uitgeschakeld in ronde 1), en in de derde ronde won hij met dezelfde cijfers van Nico Zwirs. Zijn overwinning in die laatste match was bijzonder fraai.

Stelling na 23.Pd4

Een vervelende stelling voor zwart. Hij staat maar een tikje minder, maar heeft geen duidelijk plan. Hing Ting wint het heel soepel.

23...Pe4?! 24.Lf3 Ld7?! 25.Dc2! Pc5 26.a5

Zwart wordt steeds verder 'aangeschroefd'.

26...b6?! 27.axb6 Lxb6?

Taaier was 27...axb6. Nu kan wit op een geschikt moment altijd de loper slaan.

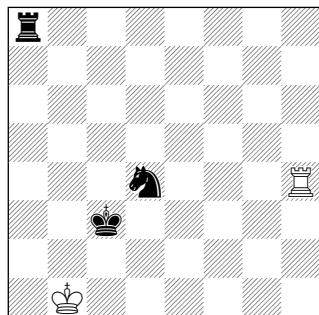
28.Kg2

Anne Haast Nederlands Kampioen

Met een deelnemersveld dat qua leeftijd ver uit elkaar lag, maar qua speelsterkte enorm aan elkaar gewaagd, waren de Deloitte Nederlandse Kampioenschappen Vrouwen van dit jaar een van de spannendste uit de geschiedenis. Natuurlijk hoorde veertienoudig kampioen Zhaoqin Peng bij de favorieten, net als viervoudig kampioen Anne Haast, maar stiekem hielden de ChessQueens zelf ook al rekening met de 15-jarige Eline Roebers die recentelijk enorme progressie had geboekt. In de fraaie Raadszaal in Hoogeveen spatten de vonken er iedere dag vanaf. We nemen de beslissende momenten onder de loep.

Haast - Peng

Deloitte NKV (1) 2021

Stelling na 76.Kb1

Na een lange partij had Anne weten te ontkomen naar dit theoretische remise eindspel. Omdat haar koning echter al aan de rand van het bord stond is dat - spelend op increment - nog bijzonder lastig. We komen erin op een moment dat Peng al een eerdere kans op winst had gemist.

76...Tb8+ 77.Kc1?

De a-lijn is hier beter dan de onderste rij maar dat is lastig te zien. Na 77.Ka2 Tb2+ houdt 78.Ka3 remise.

77...Tg8

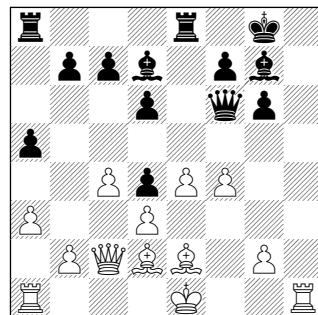
Peng mist de winst! Na 77...Pe2+ 78.Kd1 Pg1! een prachtige zet staat het paard vreemd genoeg ideaal op de onderste rij - de velden e2, f3 en h3 zijn allemaal cruciaal. 79.Kc1 (Wit verliest de toren na 79.Ke1 Pf3+) 79...Kd3 80.Th2 Pe2+ en ook hier moet wit de toren geven om mat te voorkomen.

Nu kon Anne de zwarte koning terugjagen met 78.Th3+ Kc4 en werd het uiteindelijk pat op zet 92.

In de tweede ronde weer een toppartij tussen twee oud-kampioenen.

Lanchava - Haast

Deloitte NKV (2) 2021

Stelling na 18...Ld7

Wit is wat beter uit de opening gekomen (dankzij haar centrum en de open h-lijn), en dat voordeel blijft na 19.a4 (om het zwarte tegenspel eruit te halen) of 19.Kf2!? (om de torens te verbinden). Gewoongetrouw zet Tea het scherper op met

19.0-0-0?! b5! 20.g4 bxc4

21.dxc4 Tab8

Zwart wint een kwaliteit met onmiddellijk 21...d3! 22.Lxd3 La4.

22.Ld3

Blokkeert de d-pion, maar Anne gaat goed verder met

22...Lxg4 23.Tdf1 Le2! 24. Lxe2 d3 25.e5!

De enige verdediging!

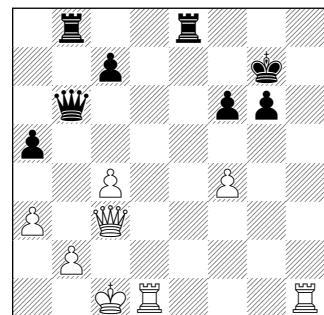
25...dxe5 26.Lxd3 e4! 27.Lc3 exd3 28.Dxd3?!

Na 28.Dh2! houdt zwart het alleen gelijk met 28...d2+! 29. Dxd2 Dd6.

28...Db6?

Zwart staat wat beter in het dubbele toreneindspel na 28...

Tb3! 29.Lxf6 Txd3 30.Lxg7 Kxg7.
29.Lxg7 Kxg7 30.Dc3+ f6 31. Td1!

Nu staat de witte koning veiliger dan de zwarte en dat is het belangrijkste in stellingen met alleen zware stukken.

31...De6 32.Kb1 a4 (32...Tbd8!)

33.Ka1 Tb3

Opnieuw was 33...Tbd8 juist, maar Anne wil aanvallen.

34.Dc2?!

34.Dd2! voorkomt dat zwart zich kan verdedigen met 34...f5 vanwege 35.Dd4+ Df6 36.Th7+!.

34...De7?

Er was maar een manier om de zwarte koning te verdedigen en dat was 34...f5! na 35.Dh2 De2! 36.Dh7+ Kf6 heeft wit niet beter dan eeuwig schaak.

35.Dh2 Tg8

Het torenoffer werkt niet vanwege 35...Txa3+ 36.bxa3 Dxa3+ 37.Da2.

36.Dh6+

Dit is goed genoeg. Op slag won 36.Td7! Dxd7 37.Dh7+.

36...Kf7 37.The1 Txa3+ 38. Kb1! Te3 39.Txe3 Dxe3 40. Dh7+ Tg7 41.Td7+ Ke6 42. Dg7 en opgegeven.

1-0

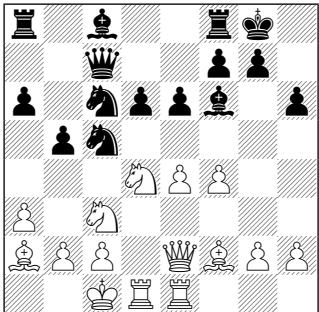
In de volgende ronde speelde Anne remise tegen Maaike Keetman waarna ze met 1 uit 3 ver verwijderd was van een 5e NK-titel. Eline was begonnen met een overwinning op Machteld, maar daarna verloor ze van Rosa.

KNSB voorzitter doet de eerste zet op het bord van de jongste deelnemers.
(Foto: Harry Gielen)

Roebers - Ratsma

Deloitte NKV (2) 2021

Stelling na 18...b5

Vanuit een scherpe Siciliaan is wit met voordeel uit de opening gekomen, maar Eline wil er nu direct doorheen en speelde

19.Pdxb5?

Wit staat goed na de centrum-opstoot 19.e5 dxe5 20.fxe5, maar ook na de pionnenopmars op de koningsvleugel: 19.g4 Lb7 20.h4! en die zwarte pion op h6 geeft wit een fijn aanknopingspunt.

19...axb5 20.e5 dxe5 21.Lxc5

Ook dit lijkt optisch best goed, maar Rosa counteret nu heel sterk met

21...Pd4! 22.Lxd4 exd4 23. Pe4 Dxf4+ 24.Kb1 Le7 25. Txd4

Met haar loperpaar staat zwart beter, het sterkst was nu misschien brutaal slaan op h2.

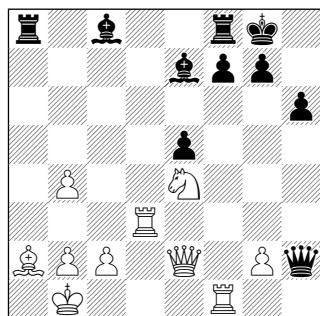
25...b4? 26.axb4 e5?

Zwart staat nog steeds beter na 26...Dxh2 of 26...Dc7.

27.Tf1

Wit mist hier een paar sterke tussenzetten: 27.g3! Df5 (27...Dg4? 28.Pf6+) 28.Pd6! Dd7 29. Pxc8 Dxc8 30.Te4 wit staat nu een pion voor, en na c3 en Lb3 (of Ld5) staat haar koning helemaal veilig.

27...Dxh2 28.Td3

Dit is een moeilijke (ongeveer gelijke) stelling waarin Eline de pech heeft dat Rosa vanaf nu bijna steeds de allerbeste zetten vindt.

28...Txa2! 29.Kxa2 La6 30. Tff3? Lxb4! 31.Pf6+! Kh8

Natuurlijk niet 31...gxf6? 32. Tg3+ Kh8 33.Dg4 en zwart gaat mat.

32.De4 Lxd3 33.Txd3 gxf6 34.Dxb4 Ta8+ 35.Kb3 Dxg2

Zwart staat 2 pionnen voor en heeft een veiligere koning.

36.Dh4 Tb8+ 37.Ka2 Ta8+ 38.Ta3 (38.Kb3 Db7+) **38... Txa3+ 39.Kxa3 Kg7 40.c3 e4**

Zwart is sneller in dit dame eindspel.

41.b4 e3 42.b5 e2 43.b6 Dg1 44.b7 e1D 45.Dxe1 Dxe1

Slot van Haast-Peng ronde 1. (Foto: Frans Peeters)

46.b8D Dxc3+

Nog beter was 46...Da1+ maar ook na de tekstzet gaf Eline op.
0-1

In de daarop volgende ronde ging het bijna weer mis met de Amsterdamse.

Kazarian - Roebers

Deloitte NKV (3) 2021

1.e4 c5 2.Pc3 Pc6 3.Lb5 Pd4

4.Lc4 g6

Dit wordt heel vaak gespeeld, maar als zwart zich wil opstellen met een fianchetto dan is het slim om 4...a6 5.a4 in te lassen. In vergelijking met de partij heeft niet de beschikking over veld b5. 5...g6 6.Pf3 Lg7 7.Pxd4 cxd4 8.Df3 e6 9.Pe2 Pe7 en nu staat het ongeveer gelijk.

5.Pf3 Lg7 6.Pxd4 cxd4 7.Df3! e6 8.Pb5!

Dit is een bekend openingsvalletje.

8...Db6?

Dit zou op slag moeten verliezen. 8...d6 9.Da3! is nu ook geen pretje voor zwart, net als 8...d5 9.exd5 a6 10.dxe6! fxe6 11.Pa3.

9.Df4! Pf6 10.Pc7+ Kd8 11. Px8

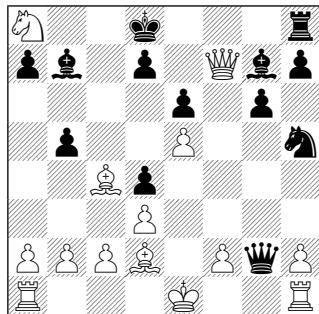
Wit staat even een toren voor, maar Eline maakt er nu het beste van met

11...Dc6! 12.d3 b5 13.e5?!

Beter was gewoon 13.Lb3 Dxa8 14.0-0 en wit heeft een volle kwaliteit meer zonder dat zwart tegenspel krijgt.

13...Ph5 14.Dxf7?

Na deze zet komt zwart helemaal terug in de partij. Wit wint nog steeds na iets als 14.Dxd4 Dxg2 (of 14...bxc4 15.Dxa7 Lb7 16.Db6+) 15.Tf1 Dxa8 16.Lg5+. **14...Dxg2 15.Ld2 Lb7!**

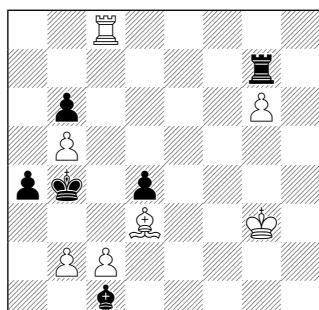

en in deze chaotische stelling staat zwart al beter! Eline won na een lange partij.

Zhaoqin Peng kende een uitstekende start met 2,5 uit 3 (en zoals we gezien hebben had dat zelfs het volle pond kunnen zijn), maar ze verloor in ronde 4 van Maaike Keetman.

Keetman - Peng

Deloitte NKV(4) 2021

Stelling na 55...Kb4

56.Tc4+ Kxb5

Of 56...Ka5 57.b4+ axb3 58.cxb3 en om mat te verhinderen moet zwart ook hier haar toren geven.

57.Tc7+

1-0

Daarmee was de strijd om het kampioenschap weer volledig

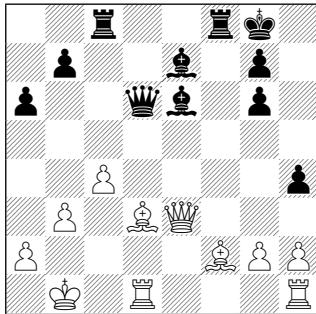

Eline en Rosa met een corona-begroeting. (Foto: Harry Gielen)

open, mede ook vanwege het volgende cruciale duel.

Roebers - Haast

Deloite NKV(4) 2021

Stelling na 22...Dxd6

Eline was voortreffelijk uit de opening gekomen tegen Anne, maar in de diagramstelling moet ze zich tevreden stellen met een extra pionnetje na 23.Lxg6 Dc6 24.Le4. In plaats daarvan speelde ze het ambitieuze

23.The1?! waarna Anne aalglad ontsnapte met

23...Lg4 24.Td2?

Nu verliest wit zelfs! Een zetherhaling met 24.Le2 Lf5+ 25.Ld3 was mogelijk. Wit heeft voldoende voor de kwaliteit (maar geen voordeel) na 24.Dxe7 Dxe7 25.Txe7 Lxd1.

24...Db4!

Nu dreigt er onder andere sterk 25...Lc5.

25.Kc2 (25.Dxe7 Dxd2) 25...Lc5

Zwart wint in de aanval na 25...Lf6.

26.Dg5?

Taaier was 26.De4 Lxf2 27.Dxg4 Lxe1 28.De6+ Kh8 29.Dxe1 en dit is nog niet zo eenvoudig voor zwart.

26...Txf2 27.Txf2 Dxe1 28.Tf1

De6 en opgegeven.

0-1

Peng - Roebers

Deloitte NKV(5) 2021

1.d4 f5 2.Pf3 Pf6 3.g3 g6 4.Lg2 Lg7 5.c4 0-0 6.Pc3 d6 7.0-0 De8
Deze Leningrader Variant van het Hollands is een peiler in het repertoire van Eline.

8.b3 Pa6 9.La3 c6 10.Dd3 Tb8

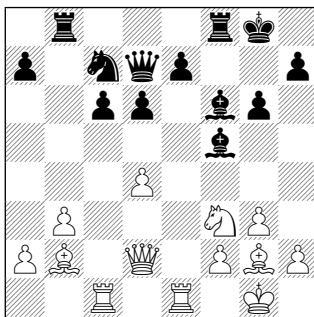
11.e4 fxe4 12.Pxe4 Lf5 13. Pxf6+ Lxf6 14.Dd2

14.De3 b5 15.Tac1 Pc7 16.Tfe1 Dd7 was Miles-Kramnik, Moskou 1989.

14...b5

Dit plan is ontwikkeld door Kramnik. Zelf speelde hij eerst nog een paar voorbereidende zetten: 14...Pc7 15.Tae1 Dd7 16.h4 b5 en wit staat wat beter, maar zwart won in Ibragimov-Kramnik, Kherson 1991.

15.Tfe1 Dd7 16.Tac1 Pc7 17. cxb5 Pxb5 18.Lb2 Pc7

19.Tc4

Peng gaat op pion a7 af. Slecht is het niet, maar praktisch maakte het de witte stelling moeilijker te spelen (de toren kan ook buitenspel staan).

Wit krijgt hier groot voordeel met een typische computer-variant: 19.Ph4! Lxh4 20.Lxc6! Dd8 21.gxh4 en voor een mens ziet de verzwakte witte koningsstelling er eng uit, maar de engine kent geen vrees hier en geeft wit groot voordeel. Lastig te zien!

Menselijkerwijs is 19.Pg5 Pd5 20.Pe4 een logische voortzetting, waarna wit een tikje beter staat.

19...Le6 20.Ta4 Pd5 21.Pg5 Lg4 22.h3?!

Dit is de echte fout - de ongelijke lopers die gaan ontstaan bezorgen zwart voordeel.

22...Lxg5! 23.Lxd5+?

De verkeerde volgorde! Zwart staat iets beter na 23.Dxg5 Lxh3 24.Lxd5+ cxd5 25.Dxd5+ e6.

23...cxd5 24.Dxg5 Lf3!

Heel sterk gespeeld van Eline! Peng rekende natuurlijk op slaan op h3 waarna we in de variant bij de vorige opmerking terecht komen.

25.g4 Tf7 26.Lc1 Tbf8 27.Dh4 Le4 28.Lh6 Tc8 29.Txe4?

Nu kan alleen een computer nog taaig verzets bieden met 29.Dg5! Tf3 30.Txe4! dxe4 31. Dd5+ Kh8 32.Kg2! Tc2 33.Da8+ Dc8! 34.Dxc8+ Txc8 en zwart staat beter, maar wit heeft nog

Sluiting NK Vrouwen. (Foto: Frans Peeters)

remisekansen. In de partij gaf Peng meteen de kwaliteit, maar na

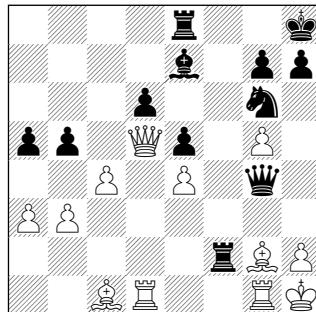
29...dxe4 30.d5 Db7! 31.Txe4 Dxd5 32.Txe7 g5! wikkeld Eline sterk af naar een gewonnen eindspel:

33.Dxg5+ Dxg5 34.Lxg5 Txe7 35.Lxe7 d5 en zwart won.

Na 6 ronden stonden Eline en Anne samen aan kop met 4 punten. Anne complementeerde haar slotserie (4 uit 4!) met een overwinning op Machteld, zodat Eline moest winnen om een tiebreak af te dwingen.

Keetman - Roebers

Deloitte NKV(7) 2021

Stelling na 36.Tg1

Vanuit een scherpe Siciliaan had Eline het spel langzaam overgenomen, bovendien had ze meer tijd dan Maaike. Opnieuw speelde ze iets te direct op aanval.

36...Ph4?

De simpelste winst is 36...bxc4 (even het lastige slaan op b5 eruit halen) 37.bxc4 en nu 37...

Lxg5, na 38.Lxg5 Dxg5 39.Dxd6 Pf4 staat zwart positioneel gewonnen. Bovendien gaat de kwetsbare witte koning haar ook snel materiaalwinst opleveren.

37.Td2 Tef8?

Hier had Eline het Maaike nog bijzonder lastig kunnen maken met 37...Txd2 38.Lxd2 Pxg2!. Wit blijft op de been met 39. Df7! (Zwart wint na 39.Txg2? Dd1+ 40.Tg1 Df3+ 41.Tg2 bxc4) 39...Dd7? 40.Txg2 Tf8! 41.Dh5! en zwart staat wat beter. Maar niet 41.Dd5? Tf1+ 42.Tg1 Dh3! en wint.

38.Txf2 Txf2 39.Le3?

De enige zet, zou Eline het onderste rij mat gemist hebben in tijd nood? Met nog 2 zetten tot de controle op zet 40 gaat het nu helemaal mis:

39...Tf3? (39...Tf8) 40.cxb5 h6? 41.b6! Pxg2 42.Txg2 Tf1+ 43.Lg1 Dh5 44.b7 Tf8 45.De6 Lxg5 46.Dc8 De8 47.Dxe8 Txe8 48.La7 en opgegeven.

1-0

Zo werd Anne Haast met een vol punt voorsprong Nederlands Kampioen!

Eindstand:

1.	Anne Haast	5
2-3.	Zhaoqin Peng Eline Roebers	4
4-5.	Rosa Ratsma Maaike Keetman	3,5
6-7.	Tea Lanchava Anna-Maja Kazarian	3
8.	Machteld van Foreest	2

VOR

LOPER

Jeugdkatern Schaakmagazine

In deze
Voorloper:

Gezelligheid

Leuke hobby

Fijne trainer

Werkt heel hard

TikTok

Isafara Gergin

'elke dag gefocust op de partij'

Het NK C in Almelo werd voor de laatste ronde afgebroken vanwege een coronageval, maar gelukkig was het na zes ronden al duidelijk wie er met de titel vandoor ging. Isafara had met 5½ punt anderhalf punt voorsprong op Nipura Ganeshram, Elysia Feng en Josephine Damen en kon niet meer ingehaald worden. Ze had haar partijen met scherp aanvalsspel gewonnen, en alleen tegen Nipura kon ze in het eindspel net niet winnen.

"Ik had wel verwacht in de top-3 te komen, maar niet dat ik zou winnen. Ook niet toen ik van het meisje met de hoogste rating, Lan Pham, won in de derde ronde. Ik heb me gewoon elke dag gefocust op de partij die ik moest spelen." Die gingen eigenlijk allemaal zoals ze hoopte; ze kreeg de openingsvarianten op het bord die ze dezelfde ochtend met haar trainer, Bas van Esch, had voorbereid. "Ik denk dat de andere meisjes zich ook wel voorbereiden, maar veel weet ik daar niet van. We hebben het er nooit over."

Met veel van haar 'concurrentes' heeft Isafara een goede band. "Er zitten heel leuke meiden bij." Ongeveer een half jaar geleden, toen er vanwege corona nog geen

toernooien waren, organiseerde ze iets samen met Elysia Feng, Fleur Westerhof en Josephine Damen. Fleurs ouders regelden een locatie in Doetinchem. Wie er won? "Dat was niet belangrijk, het ging om de gezelligheid." Online schaken doet ze wel dagelijks, maar het 'echte' spel aan het bord vindt ze veel leuker.

Isafara leerde vrij laat schaken, op haar zevende of achtste. Na schooltijd verveelde ze zich een beetje, en met haar moeder Astrid ging ze op zoek naar een leuke hobby. Schaken vond ze leuk – "nou ja, aan het begin niet zo, want toen verloor ik alles. Maar ik vond het al meteen leuk om aan te vallen en op de koning van je tegenstander af te gaan."

Ze had zich gemeld bij de club Magnus Leidsche Rijn in Utrecht, waar ze de regels leerde. Ze kreeg les van Bas van Esch. "Hij is een heel fijne trainer die alles goed aanpast op wat ik nodig heb." Pas drie jaar geleden deed ze mee aan haar eerste NK (in de E-categorie), maar dit jaar wilde ze echt hoog eindigen. "Isafara heeft een enorme inhaalslag gemaakt," zegt Bas. "Ze werkt er heel hard voor, ook als iets minder leuk is om te doen. Toen het NK online eerder dit jaar niet zo goed ging hebben we veel aan haar tactiek gewerkt, ze was er elke dag mee bezig."

Ze trainen een keer per week een paar uur bij Bas thuis, dan kijken ze ook wat Isafara 'nodig heeft' voor volgende toernooien: openingen vooral, maar ook opbouw, tactiek en een beetje eindspel. Bas noemt haar titel bij de C 'een nieuwe stap' en ze kijken allebei graag verder omhoog. Isafara zit op het gymnasium en weet nog niet of ze een professionele schaker zou willen worden. Naast het schaken hockeert ze, en ze maakt graag filmpjes met vriendinnen op TikTok.

Geboortedatum:
Uit:
School:
Leukste schoolvak:
Hobby's:
Schaken geleerd van:
Club:
Wat wil je worden:
Lievelingseten:

2 februari 2008
Utrecht
Utrechts Stedelijk Gymnasium, tweede klas
ben beter in talen dan in wiskunde en zo
hockey, TikTok
op de club
Magnus Leidsche Rijn
weet ik nog niet
sushi

Partijen van Isafara

Drie partijen uit het NK!

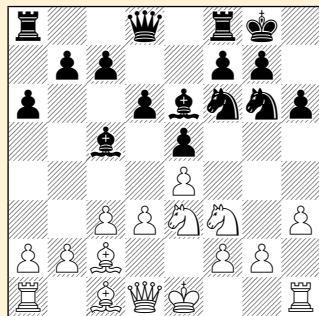
Isafara – Lan Pham NK Meisjes C Almelo 2021 (3)

**1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lc4 Lc5
4.c3 d6 5.d3 h6 6.Lb3 a6
7.Pbd2 Pf6 8.h3 0-0 9.Pf1 Pe7**

10.Pe3 Le6 11.Lc2

Wit kan ook op e6 ruilen hier, maar de zwarte dubbelpion is niet zwak en zwart krijgt spel over de f-lijn. Isafara is ambitieuzer.

11...Pg6

12.g4!? Pd7?

Deze reactie is te passief. Lan Pham had het initiatief kunnen nemen met 12...d5! nu de witte koning nog in het centrum staat.

13.Pf5 Lxf5? 14.gxf5 Pf4?

Dit speelt wit helemaal in de kaart. Isafara krijgt een bereusterk centrum en een open g-lijn om aan te vallen, en ze kan nu ook snel lang roken.

15.Lxf4 exf4 16.d4 La7 17. Dd2 g5

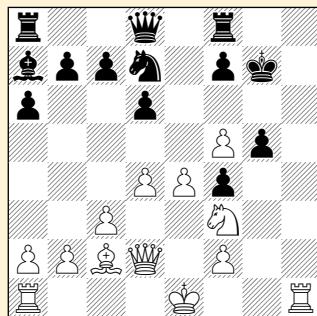
Je kunt op je vingers natellen dat dit voor zwart niet te

houden is op de koningsvleugel.

18.h4 Kg7

18...f6 heeft weer het nadeel dat de witte velden te zwak worden bij zwart.

19.hxg5 hxg5

20.Pxg5!

Eerst lange rokade won ook, maar dit is spectaculairder.

20...Dxg5 21.0-0-0 Dd8

Taaier was 21...Kf6! waarna het logische 22.Tdg1 niet goed gaat wegens 22...Th8! 23.Txg5 Txh1+ 24.Ld1 Kxg5 en zwart staat beter! Wit moet rustig 22.Dd3 spelen en dan haar machtige centrum naar voren schuiven.

22.Dxf4 Th8 23.Tdg1+

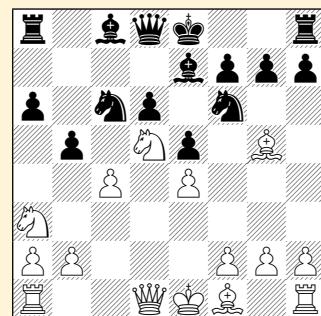
1-0

Elyria Feng - Isafara NK Meisjes C Almelo 2021 (4)

**1.e4 c5 2.Pf3 Pc6 3.d4 cxd4
4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 e5 6.Pdb5 d6
7.Lg5 a6 8.Pa3 b5 9.Pd5 Le7
10.c4?**

Beide meisjes hebben zich goed voorbereid en er staat een Sveshnikov-Siciliaan op het bord. Maar wit vergeet hier

eerst met de loper op f6 te slaan, wat hard nodig is!

10...b4?

Zo vroeg in de partij verwacht je nog geen winnende truc, maar zwart kon hier 10...Pxd5! spelen: 11.cxd5 (11.Lxe7 verliest een stuk na 11...Pdx7!) 11...Lxg5 12.dxc6 Da5+ of 11.Dxd5 Lxg5 12.Dxc6+ Ld7 13.Dd5 Da5+, en in beide gevallen moet de witte koning naar e2, waardoor zwart een enorme aanval krijgt. Een leerzaam moment!

11.Pxb4?

Na 11.Lxf6 Lxf6 12.Pc2 was het nog een 'normale' Sveshnikov geworden.

11...Da5

Nu is Isafara wel wakker! Zwart wint een stuk en maakt het nu keihard uit.

12.Ld2 Pxb4 13.Db3 Tb8

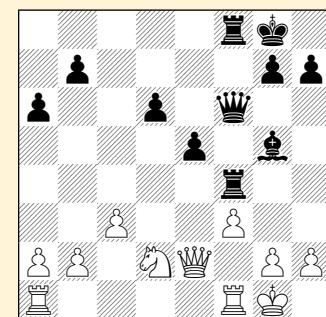
Het paard op b4 staat wel gepend, maar wit kan het niet nog een keer aanvallen omdat 14.Pc2 Pxc2 schaak is (en zwart kan zelfs 14...d5 spelen).

**14.Ke2 Pxe4 15.Le1 Dc5 16.f3
Pc6 17.Da4 Txb2+ 18.Pc2
Txc2+!**

Die kan niet genomen worden wegens de paardvork op d4.

**19.Kd1 Pc3+ 20.Lxc3 Txc3
0-1**

Lauri Maris - Isafara NK Meisjes C Almelo 2021 (6)

Isafara heeft het initiatief en neemt nu het paard een paar centrumvelden af:

23...d5! 24.c4?

Lauri vecht om het belangrijke veld e4, maar overziet een gemeen tussenzetje!

24...Td4! 25.Tad1

Als het paard beweegt, verliest wit de pion op c4, maar nu wordt het nog erger:

25...Db6! 26.Kh1 Dxb2!

Met een vreselijke penning.

27.Tf2 Txd2! 28.Txd2 Lxd2

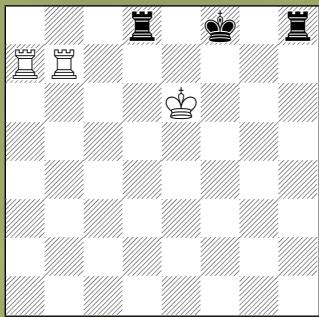
29.Dxd2

Nu gaat wit zelfs mat op de onderste rij, maar na 29.Dd1 Tf4! 30.Txd2 Td4 is het eindspel verloren.

**29...Db1+ 30.De1 Dxe1+ 31.
Tf1 Dxf1 mat!
0-1**

Zevende rij

Pascal Losekoot

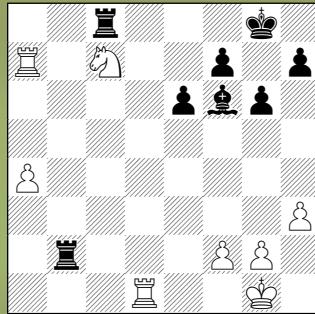
De zwarte koning is afgesneden en wit beheert de zevende rij. Verschrikkelijk. Maar hoe winnen? Laten we beginnen

met een schaakje: **1.Tf7+**. Om direct mat te voorkomen is **1... Kg8** noodzakelijk. **2.Tg7+ Kf8** **3.Taf7+ Ke8** en nu: **4.Th7!** Heel naar! Slaan is geen optie, maar na **4...Tg8** heeft de zwarte koning te weinig ruimte over: **5.Te7+ Kf8 6.Thf7** mat.

Bij het NK E in Waalwijk werd Daniel Nijhuis onlangs Nederlands kampioen. In de vijfde ronde wist hij met zwart heel knap gebruik te maken van dit principe.

Het binnendringen op de zevende rij (of de tweede, voor zwart) met een toren is in het eindspel een heel belangrijk strategisch doel. Twee torens maakt het nog mooier, zoals je in het volgende voorbeeld ziet.

Kijk maar even mee:

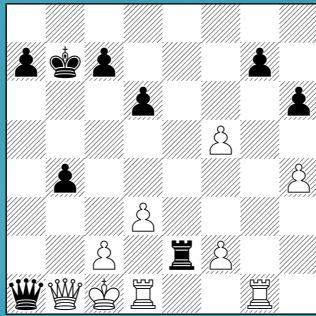

Wit heeft net **1.Td1** gespeeld, vast en zeker met het idee op de

zevende rij binnen te dringen. Maar zwart voorkomt dat met **1...Le5!** Niet alleen "hangt" Pc7 nu, ook het vluchtveld h2 is plots niet meer beschikbaar - **2.Td7** faalt op **2...Tb1+**. Dan maar vluchten: **2.Pb5**. Maar nu komt de andere toren binnen: **2...Tcc2 3.Tf1**. Met welke prachtige zet haalde zwart nu de winst binnen?

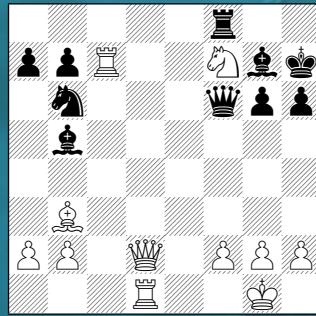
Opgaven

Opgave 1: Zwart aan zet

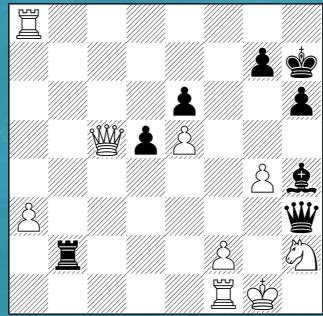
Zwart is binnen! Wat nu?

Opgave 2: Wit aan zet

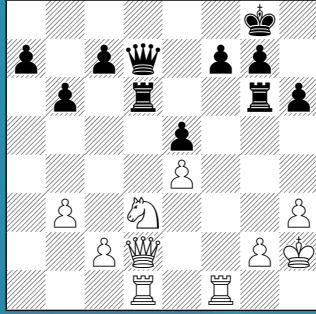

Mat in drie!

Opgave 3: Zwart aan zet

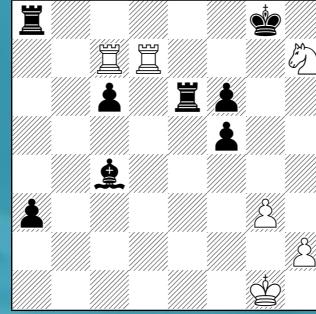

Opgave 4: Wit aan zet

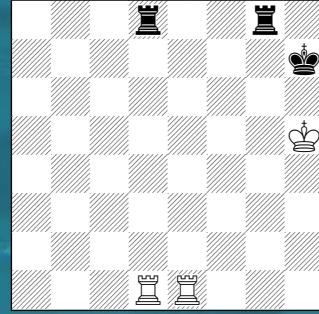

Is **1.Pxe5** een goed idee?

Opgave 5: Wit aan zet wint

Opgave 6: Wit aan zet wint

Oplossingen pagina 37

5e ChessMates landentoernooi Monaco

Van 8 tot en met 10 oktober streden talentvolle schakers uit Frankrijk, Duitsland, Ierland, Estland, Monaco en Nederland mee in het 5e ChessMates landentoernooi in Monaco. Vanuit Nederland deden mee: Onno Elgersma, Roger Labruyere, Leandro Slagboom, Dylan Achuthan, Clovis Kien, Dana Verheij, Lancelot Kien, Mees van Batenburg en Rhys Arnold. Coaches waren Harold van Dijk en Rick Lahaye. Alle teams waren enorm aan elkaar gewaagd. Nederland werd uiteindelijk 6e. Voor meer informatie: www.chessmates.info

ZOTTE ZETTEN

Arno Bosch

HIJ BEWEERT DAT HU OVER
EENTOREN KAN SPRINGEN.

YEAH, RIGHT.

Eeuwige Schaakverhalen

100 jaar schaken in Maastricht

Kan ik op bijval rekenen als ik beweer dat de naam Maastricht iets magisch heeft? iets verleidelijks, iets bourgondisch, iets on-Nederlands (wat dat ook mag betekenen). In Maastricht in ieder geval wel, want op chauvinisme rust geen taboe in de Limburgse hoofdstad. Misschien is het ook wel mijn eigen Limburgse chauvinisme waardoor het idee voor dit boek me onmiddellijk aansprak toen ik er voor het eerst van hoorde. Jeugdsentiment ook, want hoewel ik zelf opgroeide in het wat noordelijker gelegen Venlo heb ik een korte, maar belangrijke periode uit het Maastrichtse schaakleven van nabij meegemaakt. De generatie die jong en sterk was in het begin van de jaren zeventig en die de toenmalige schaakhiërarchie in Limburg flink op zijn kop zette, was ook mijn generatie.

Toch is *Eeuwige Schaakverhalen* veel meer dan jeugdsentiment, voor mij of voor welke generatie dan ook. Het is een prachtig geschiedenisoverzicht van het georganiseerde schaakleven in Maastricht dat zelfs verder teruggaat dan de ondertitel van het boek, *100 jaar schaken in Maastricht*, aangeeft. 1920 is het oprichtingsjaar van MSV, de Maastrichtse Schaakvereniging, maar de auteur heeft ook de voorgeschiedenis meegenomen in zijn onderzoek en het eerste hoofdstuk, dat deze 'prehistorie' behandelt, is zeker niet het minst interessante van het boek. De toon wordt hier direct gezet met veel foto's, veel informatie en veel partijmateriaal, maar ook en vooral met veel aandacht voor de schakers zelf. Van tal van prominente clubleden worden kleine biografieën gegeven of anekdotes verteld. Deze menselijke factor maakt het boek levendig en afwisselend, want naarmate we dichter bij 2021 komen worden leden en oud-leden ook zelf aan het woord gelaten en die hebben allemaal hun eigen verhaal. Beginnend met de vooral op oude archiefstukken gebaseerde beschrijving van de vroege jaren, via het met herinneringen van oudere clubleden doorspekt overzicht van pakweg de periode 1945–1980 en culmineerd in de levende getuigenissen van de laatste veertig jaar, ontstaat zo een overtuigend en invloedbaar beeld van de hele clubgeschiedenis. Uiteraard wordt er ruimschoots aandacht besteed aan enkele hoog-

tepunten, zoals het internationale toernooi van 1946, de bizarre geschiedenis van de Bingen-collectie en alle fusies en scheidingen die er in de loop der jaren zijn geweest, maar de kracht van het boek is toch vooral dat de auteur voor állés oog heeft, ook de 'kleinere' dingen, de curiosa en de anekdotes. Hij doet dat zonder in de details te verdwalen. Door de bomen blijf je als lezer toch altijd óók het bos zien. Het boek is fraai vormgegeven en de vele foto's en andere illustraties vullen de tekst goed aan.

Kortom, Frank Clevers heeft met dit boek een prachtig stuk werk afgeleverd, waar-

mee hij in de toekomst zelf ook een ereplaats in de geschiedenis van het Maastrichtse schaakleven zal hebben verdient. Ik zou willen dat er vaker van dit soort boeken worden geschreven. Nederland heeft een bijzonder rijke schaakclubgeschiedenis en daar mogen we gerust trots op zijn. Natuurlijk, in een tijd waarin het clubleven zo onder druk staat als momenteel het geval is moeten clubs op zoek naar nieuwe manieren om aantrekkelijk te blijven en nieuwe leden binnen te halen. Maar laten we vooral niet vergeten dat daarbij ons boeiende verleden met al zijn verschillende facetten juist een van onze grootste troeven is. Dus schrijf, schaakkhistorigi, schrijf.

Prominente schakers uit Maastricht, 1928. Tweede van rechts is Anton Rosmüller, de eerste officiële kampioen van Limburg. (Foto: RHCL)

Jeroen Bosch

De Europees Kampioen 2021 heet Anton Demchenko. De Russische grootmeester haalde in Reykjavik 8,5 punten uit 11 ronden. Dat waren er evenveel als de jonge Duitse grootmeester Vincent Keymer, maar alle tiebreak scores waren in het voordeel van de Rus. In totaal speelden er 180 deelnemers mee aan dit EK dat een aantal keren werd uitgesteld vanwege de Covid-19 pandemie. De Nederlandse deelnemers Lucas van Foreest en Liam Vrolijk behaalden 6 punten, een halve meer dan Richard Vedder. Demchenko verloor geen enkele partij in IJsland. In de onderhavige partij laat hij een andere jonge Duitse grootmeester (Alexander Donchenko) kansloos. Speelt u mee?

Demchenko - Donchenko EK-individueel (7) 2021

1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4 4. Px d4 Pf6 5.Pc3 a6 6.a4

Niet de meest gebruikelijke zet in de Najdorf, maar zeker niet slecht.

Wit doet een nuttige zet om op de echte Najdorf-zet 6...e5 nog de mogelijkheid te hebben om een van zijn lopers direct naar een actief veld te ontwikkelen. Op 6...e5 zou volgen 7.Pf3 en nu 7...Le7 8.Lc4 en 7...Dc7 8.Lg5. Wit probeert met 6.a4 dus eigenlijk een gunstige versie te krijgen van de varianten 6.Le2 e5, of 6.Le3 e5. Donchenko kiest voor een Scheveninger opstelling.

6...e6 7.a5!?

Een zeldzame zet die een paar keer door Gata Kamsky is gespeeld. We komen in de hoofdvariant van de Scheveninger na 7.Le2 Le7 8.0-0 0-0 9.Le3 Pc6 10.f4.

7...Le7

Wit won snel in Kamsky-Shen, World Open 2014, na 7...b5?! 8.axb6 Dxb6 9.Le3 Dc7? (9...Dxb2? 10.Pcb5!) 10.Pdb5 Dc6 11.Ta4 Pbd7 12.Pa7. iets beter voor wit was 7...d5 8.exd5 Pxd5 9.Pxd5 Dxd5 10.c3 in een online snelschaakpartij Kamsky-Ivanchuk uit 2020.

8.Ld3 0-0 9.0-0 Ld7

Wit heeft een iets betere structuur na 9...Pc6 10.Pxc6 bxc6 (pion a6 kan zwak worden).

10.Le3 Pc6 11.Pxc6 Lxc6 12.Te1!

Dekt pion e4 indirect alvast nog een keertje zodat het paard straks naar a4 (en b6) kan.

12...Tc8 13.Pa4 Dc7

Nemen op e4 is onmogelijk vanwege de wending Le3-b6: 13...Pxe4? 14.Lxe4 Lxe4 15.Lb6.

14.Pb6 Tcd8 15.Ld4

Op een neutrale zet volgt nu 16.c4, en op het actieve 15...d5 is 16.e5 Pe4 17.c3 zeker beter voor wit. Donchenko probeert de andere opstoot in het centrum met

15...e5

Welke zet had Demchenko hierop klaarliggen?

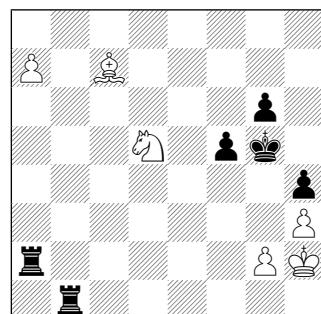
De Lezer heeft Wit

Opllossingen pagina 36

16.Pd5	10	Pxd5
17.exd5	1	exd4
18.dxc6	1	bxcc6
19.Lxa6	1	c5
20.b4	10	Lf6
21.Dd3	3 (8)	cxb4
22.Lb5	3	Ta8
23.a6	2	Tfc8
24.Df5	7	Le5
25.Ld3	4	g6
26.Df3	5	Ta7
27.Teb1	4	Tb8
28.g3	3	Dc5
29.Tb3	3	d5
30.Kg2	3	Kg7
31.Te1	4	Ld6
32.h4	5	h5
33.g4	6	hxg4
34.Dxg4	1	Th8
35.Lxg6	8	f4xg6
36.Te6	3	Th6
37.Txd6	5	Tf7
38.Td7	3	en wit won
Totaal	95 (100)	

Combineren

Karel van der Weide

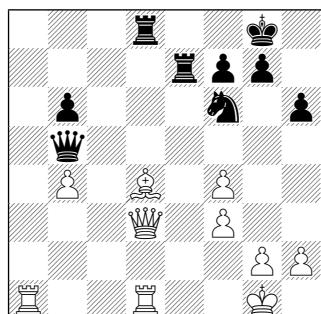

1. Wit is aan zet

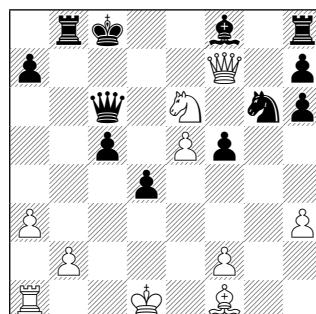
Al tientallen jaren is Herman Grooten actief in de schaakwereld. Als speler haalde hij de meestertitel met als hoogste

ELO 2445 in 1991. Daarnaast is Herman actief voor bijvoorbeeld de KNSB, Schaaksite en Chessbase. Door het begeleiden

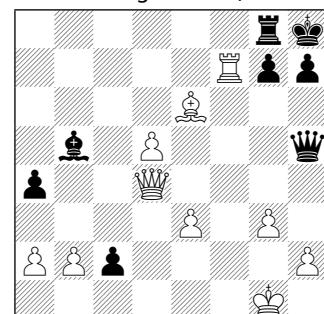
van zijn talentvolle zoon Tommy, zit Herman weer vaker achter het bord. Met als resultaat een tweede schaakjeugd; zo won hij onlangs het toernooi in Geraardsbergen met 7,5 uit 9.

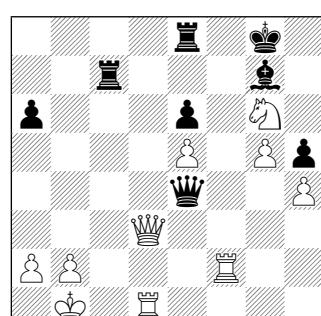
2. Zwart is aan zet

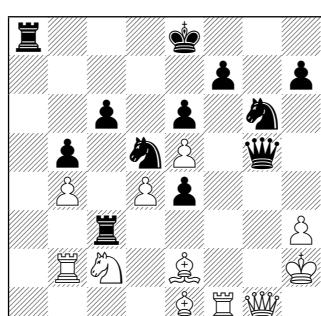
3. Wit is aan zet

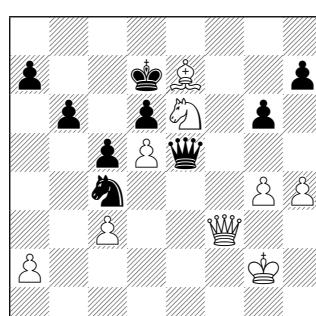
4. Wit is aan zet

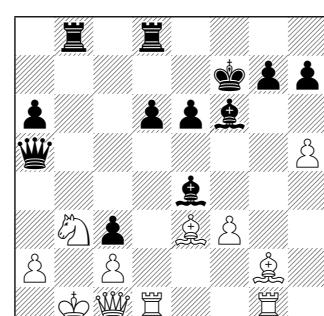
5. Zwart is aan zet

6. Zwart is aan zet

7. Zwart is aan zet

8. Zwart is aan zet

Opllossingen pagina 37

Schaak-Off: Nieuwe gezichten op de club

Het ohb-schaak (over het bord) in Nederland heeft een passende herstart gekregen met het project schaak-off dat is gelanceerd door de KNSB. Na achttien maanden 'lethargie' (nou ja...) zien we nu overal weer beweging. Met 80 deelnemende clubs en meer dan duizend aanmeldingen mag het experiment geslaagd worden genoemd.

Het concept en de term werden bedacht door Karlijn Jongbloets. Karlijn is door Techonomy, een bedrijf gespecialiseerd in digitale dienstverlening, gedetacheerd aan het bondsraad. De directeur van dat bedrijf, Peter Sprenger, die ook voorzitter is van de nationale volleybalbond, had al eens gebrainstormd over sportpromotie met de vorige KNSB-voorzitter Marleen van Amerongen. Toen in juni het einde van de Covid-lockdown in zicht kwam wilde de bond gebruik maken van het momentum dat onze sport heeft ondervonden via de grote vlucht van het online schaak en door de Netflix-serie *The Queen's Gambit*. Het bondsbestuur wilde eigen leden weer 'wakker maken' en het liefst ook veel nieuwe leden aantrekken.

Karlijn Jongbloets kwam met het concept van de 'schaak-off'. Dat doet denken aan termen als 'kick-off' en 'skate-off' maar ook aan 'off-line' – de manier van schaken waarvan we allemaal wilden terugkeren. De 'schaak-off' is een laagdrempelige, nee drempelloze competitie door het hele land. Coördinator Breedteschaak Eric van Breugel bedacht de formule van vierkampen met rapidpartijen van 25 minuten pppp, die bij de clubs zelf werden georganiseerd tussen 13 en 28 september. De winnaars plaatsten zich voor de regiofinales (2-17 oktober) en op 31 oktober volgt een landelijke finale in Utrecht met rond de honderd deelnemers. De wedstrijden waren ook toegankelijk voor niet-leden en dus was dit een prima mogelijkheid voor iedereen om in te stap-

Karlijn Jongbloets

pen op een vrijblijvende manier. "Het was wel gokken," zegt Jongbloets. "We begonnen in juli, midden in de vakantie. In het begin meldden zich maar dertien clubs. Maar na een aantal weken had iedereen zijn mailbox weer bekeken en liep het hard." Bijna 80 clubs deden mee, in alle provincies, en in totaal waren er ruim 1200 deelnemers. 485 van hen waren nog geen lid van een schaakclub – bijna de helft, en daarmee kan het project zeer geslaagd worden genoemd.

De campagne was dan ook op een professionele manier aangepakt: met advertenties via Instagram, Facebook, LinkedIn en Twitter, zanger/schaker Nick Schilder sprak een wervende promotievideo in en onder alle deelnemers werden kaartjes voor een Nick en Simon-concert en een door Anish Giri gesigneerd schaakkond verloot. De website 'schaakoff.nl' werd gelanceerd en Techonomy stelde een toolkit samen voor clubs met allerlei tips voor bijvoorbeeld het benaderen van media. "Dat heeft heel goed gewerkt," vindt Jongbloets. "Online gebeurde er veel, maar er stonden ook overal artikelen over schaken in de kranten." In totaal werden naast de bondsleden (rond de 20.000) nog 55.000 andere mensen bereikt via de sociale kanalen. "Dit was een

Almere-SchaakOff

Schaak-off in Eindhoven

superleuke case," zegt Karlijn. "Het was mooi om te zien hoe je de sport in de aandacht kunt krijgen. En het aardige is dat juist de lokale clubs zelf een actieve rol spelen."

Zoals bijvoorbeeld Neerlands grootste schaakclub, Caïssa in Amsterdam. Daar kwamen ruim veertig aanmeldingen binnen voor de schaak-off-avond, waarvoor een reguliere clubavond was ingeruimd. "Een stuk of dertig daarvan waren 'vreemdelingen'," zegt secretaris Arno Bezemer. "Grotendeels mannen maar ook een paar vrouwen en ook jongeren. Dat was welkom, want de gemiddelde leeftijd bij ons is vrij hoog." Er waren twee formulieren neergelegd waarop mensen konden aangeven of ze lid wilden worden dan wel schaaklessen wilden volgen. Meer dan tien nieuwelingen schreven zich in voor beide. "En dat is voor ons een mooie gelegenheid om te kijken hoe we schaakkursussen voor volwassenen van de grond kunnen krijgen," zegt Bezemer. "Want ook daar is behoefte aan. Het verlaagt de drempel om lid te worden van een club." De avond, waarop acht vierkampen en één vijfkamp werden gespeeld, was in een uitstekende sfeer verlopen: "Onze eigen leden vonden het ook leuk om een keertje met anderen te schaken. Hopelijk kunnen we hier een goed vervolg aan geven."

Op Texel, bij de lokale club En Passant, was het heel anders. Net als Arno Bezemer neemt En Passant-secretaris Gerard Postma het woord 'verplicht' in de mond: "Als de bond met zo'n initiatief komt, voel je je eigenlijk verplicht om er iets mee te doen." Maar bij een tweede lezing van de email, na een tijdje, groeide bij Postma ook het enthousiasme. "Wij hebben slechts zestien leden van wie velen in een vakantiehuisje zitten en dus vaak ver moeten reizen voor een schaakpotje. Toch vond ik het een mooi initiatief, alleen al om iedereen weer eens

bij elkaar te krijgen. Tijdens de lockdown hebben we via Chess.com een competitie gespeeld, maar de meeste leden hadden elkaar anderhalf jaar niet gezien." Via de toolkit werd een leuke flyer gemaakt die in de Texelse Courant verscheen.

Postma, die zelf de helft van het jaar in Utrecht woont, werd optimistisch. Met zelf-spot: "Ik vroeg me zelfs al af of we geen tweede zaal moesten openen – stel dat er een wave zou ontstaan!" Uiteindelijk kwam er zes man op de avond af, allemaal al lid. Daarmee was En Passant één van de tien procent van de deelnemende clubs die geen nieuwe mensen over de vloer kreeg. De nummer drie van de zeskamp, wedstrijdleider Jon van Dorsten, ging door naar de volgende ronde. "Het was heel geslaagd, het kostte weinig en het was ook leerzaam: je moet bij zo'n initiatief nooit ervan uitgaan dat het toch niks wordt."

Sinds kort staat er ook een schaaktafel in Den Burg, in het park De Wezentuin, gerealiseerd door een bewoner van een vakantiehuisje die drie jaar geleden lid werd. Het zijn dit soort initiatieven die de boel vaak net drijvend kunnen houden bij een bescheiden club als En Passant Texel.

Aan de andere kant van het land, in het Brabantse Goirle, kwam veertien man op de schaak-off af. "Vrolijke en aardige deelnemers en af en toe een spannende pot schaak," schreef contactpersoon Maarten de Wit. Eén van de nieuwelingen won zelfs zijn vierkamp, gedeeld met Pieter Roggeveen met 2½ uit 3: Youp van Dijk. Deze negentienjarige student Spaanse taal en cultuur uit Best (twintig kilometer verderop) schaakte al jaren met vrienden, maar aan het begin van de lockdown ging hij zich veel intensiever bezighouden met schaken: "Ik heb geprobeerd mezelf klaar te stomen voor het competitieve schaakleven en het schaken heeft zich ontwikkeld tot een van mijn grootste passies." Tijdens zijn eerste toernooi, het Olympisch Festival in Den Haag, werd hij met 3 uit 5 tweede in zijn groep en won hij een cadeaubon van 40 euro, die werd besteed aan schaakboeken. Youp schat zijn niveau op 1450 Elo, is op zoek naar een kamer in Nijmegen, waar hij studeert aan de Radboud Universiteit, en wil daar ook een schaakclub zoeken. "De schaak-off is een superleuk initiatief dat hopelijk meer mensen in aanraking laat komen met schaken!" zegt Youp. "Het is fijn dat het zo toegankelijk is. Waar je ook woont, je kunt overal wel ergens meedoen. In Goirle was iedereen heel aardig. Daarnaast was ik tevreden over mijn niveau. Het lukte me om mijn gebruikelijke slordigheid in bedwang te houden, haha."

Veel nieuwe gezichten dus, in het komende schaakseizoen. Maar nu het gekke: mijn eigen club, ASV in Arnhem, is altijd actief in het werven van leden. ASV heeft niet meegedaan met de schaak-off, maar ontving op de eerste vier clubavonden van dit seizoen een stuk of vijf nieuwe leden per keer. Ongekend! Hoeveel zou dat wel niet geweest zijn met een schaak-off-avond erbij? Misschien was Caïssa dan niet meer de grootste geweest...

banners schaakoff-verenigingen

Schaakhistorie in nieuw perspectief

'Chess, Draughts, Morris & Tables. Position in Past & Present' is een belangrijk nieuw boek. Schaken, dammen, molenspel en triktrak (backgammon) worden voor het eerst in een algemene historische context geplaatst, door drie dammers.

Is het boek interessant voor schakers? Jazeker, omdat het heilige schaakhuisjes omver kegelt! Auteur Arie van der Stoep (1944) zet met zijn magnum opus schaakhistorici ertoe aan om hun onderzoeksgebied in nieuw perspectief te bezien, en beter onderzoek te doen dan hun voorgangers deden. Hoezo? Van het schaakspel is het verleden toch uitputtend onderzocht en in grote lijnen bekend? Ja maar. Vrijwel alle schaakhistorici hebben dat verleden scheef bekeken, door het schaakspel centraal te stellen. Zij werden verblind door de enorme opmars die het spel in de 19^e eeuw had doorgemaakt. Dát is wat linguïst Van der Stoep laat zien, aan de hand van taal, taal en nog eens taal. Schaken het grote bordspel van de Middeleeuwen? Onhoudbaar. Jeu de dames, damspiel, spel der schaakkoningen? Onzin. En zo ontkracht hij nog wel meer waarheden. De dame gemodelleerd naar een machtige koningin?

Voor wie meent dat deze dammer er op uit is schakers een hak te zetten: eerder heeft hij de geschiedenis van het damspiel al flink opgeschud, want ook daarin was menig fabel in waarheid verzand, als gevolg van onwetenschappelijk denken en gebrekig argumenteren.

Doorbraak

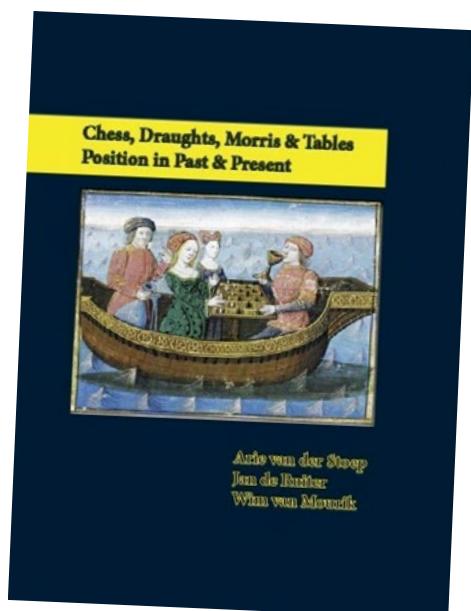
Cruciaal thema in het boek is – naast de enorme (late!) doorbraak van het schaakspel, en wat de consequentie daarvan is geweest voor met name dammen en molenspel – de promotierij. In dat verband een treffend beeld dat niet in het boek is te vinden.

The Shawshank Redemption, een gevangenisfilm uit 1994 vol heerlijke taal, is door 'het publiek' verkozen tot favoriete film. Hoofdpersoon Andy Dufresne, een ten onrechte voor moord veroordeelde bankier en schaker, butst en polijst zijn eigen schaakset bijeen, en het grote geheim van de film wordt hoogstpersoonlijk door een schaakstuk onthuld! Ook dammen komt voorbij: de blanke Dufresne (Tim Robbins) en zijn donkere vriend Red (Morgan Freeman) spelen rond 1950 een partij checkers; dat is Amerikaans dammen. In die scène bereikt Red met een schijf de overkant, kroont zijn schijf tot dam en zegt: king! De jonge bankier, een gestudeerd man, antwoordt met een levensgroot vooroordeel, en dus gebrek aan kennis: "King? Chess, that's a game of kings. Civilized. Strategic."

Met deze twee woorden, in een beroemde film, was de karaktermoord op het damspiel

Shawshank-Redemption

Four-boardgames

wel zo ongeveer compleet. Terzijde, checkers wordt naar het Nederlands vertaald als dammen, terwijl het inhoudelijk veel rijkere internationale damspiel iets heel anders is, maar ook checkers is zeer gecompliceerd. Onbedoeld werkten de scenarioschrijvers mee aan het (mis)vormen van de publieke opinie: het schaakspel en haar sterkste beoefenaars worden meer en meer opgetild, het damspiel krijgt juist steeds meer het stempel 'simpel' opgedrukt.

Speldiscriminatie, al twee eeuwen onophoudelijk aan de gang. Dit sociologisch en filosofisch fascinerende anti-emancipatoire proces wordt in het nieuwe boek grondig geanalyseerd. Hoe kon het zover komen dat twee schitterende bordspelen, zeer verschillend en gelijkwaardig tegelijk, zo uiteen dreven?

De lezer zal anders naar dammen en schaken gaan kijken, en o ja, ook naar molenspel en triktrak. En o ja, de twee andere dammers zijn Jan de Ruiter (1958), onderzoeker van de damsport en de schaaksport in de 19^e eeuw, en Wim van Mourik (1950), die 375 platen uit zijn imposante bordspeliconografie aandroeg.

Chess, Draughts, Morris & Tables (369 pagina's, tekst Engels/Nederlands) is verkrijgbaar bij de auteur voor € 42,25 (inclusief € 7,25 voor porto) via vanderstoeparie391@gmail.com.

Arne van Mourik (1976) is denksportfilosoof en hoofdredacteur van damtijdschrift *De Problemist*, waarvoor hij veel als biograaf optreedt.

Favorieten in de meesterklasse

Begin april 2020 werd de KNSB-competitie voortijdig beëindigd met Charlois Europort als koploper na zes ronden. Anderhalf jaar later is er met bijna dezelfde tien clubs een nieuwe start gemaakt met de meesterklasse. Eén wijziging: BSG trok zich terug en werd vervangen door Zuid-Limburg, dat een speciaal ingestelde promotiewedstrijd van Paul Keres won. Er zijn natuurlijk ook diverse personele wijzigingen. Wie zijn voor dit seizoen de favorieten?

De huidige landskampioen (nog van het seizoen 2018-2019) is LSG Intellimagic. Ze zijn nog iets versterkt: Robin Swinkels kwam van BSG over en werd de vijfde grootmeester van het team, al zal Jan Smeets niet elke keer meedoen. En Passant wisselt over de sezoenen heen nogal van sterkte, maar voor dit seizoen lijkt er weer geld te zijn in Bunschoten-Spakenburg. Met de nieuwe aanwinsten Ivan Sokolov en Ruud Janssen erbij moeten ze een gooi naar de titel kunnen doen. AMEVO Apeldoorn heeft ook een goede sponsor gekregen en is de derde titelfavoriet. De basisopstelling is met twee grootmeesters nog niet zo indrukwekkend, maar u zult straks lezen hoe het team voor de eerste ronde een spectaculaire upgrade kreeg. Charlois Europort heeft ongeveer dezelfde selectie als waarmee ze twee sezoenen geleden op titelkoers waren en is dit seizoen ook weer goed begonnen. Ook bij HMC Den Bosch nauwelijks wijzigingen en ze zullen vast minstens linkerkolommetje eindigen.

Voor de andere vijf teams zal handhaving het doel zijn. Groninger Combinatie zou op papier een middenmotor moeten zijn, maar in het gestopte seizoen hadden ze vijf van de zes wedstrijden verloren en ook nu is de start weinig

bemoedigend, twee nederlagen. Een verschil is dat Sergey Tiviakov dit keer geen invaller maar basisspeler is. De Groningers verloren onder andere van HWP Sas van Gent (vrijwel ongewijzigd) dat daarmee nu al meer matchpunten heeft dan het april 2020 had. Zuid-Limburg (ook vrijwel ongewijzigd) is van vergelijkbare sterkte als de Zeelanders, begon met twee nederlagen, maar wel tegen beide koplopers. Caissa Amsterdam was al het zwakste meesterklassesteam en verloor Jasel Lopez aan DD. Handhaving zou een stunt zijn. En dan is er nog Kennemer Combinatie. Twee sezoenen geleden waren ze nog één van de sterkste teams, maar voor dit seizoen ontbreken vier sterke spelers in hun opstelling: Loek van Wely (naar tweedeklasser Magnus uit Schagen), Jorden van Foreest, Quinten Ducarmon (nog wel lid) en Miguuel Admiraal. De nieuwe aanwinst Eline Roebers is talentvol maar toch nog niet op dat niveau.

In de eerste ronde was er meteen een topduel: En Passant tegen Apeldoorn. Beide teams beseften het belang van de wedstrijd. Teamleider Guido de Romph van EP kreeg een paar afmeldingen, maar hij heeft connecties in heel Europa: een Griek, een Fransman en een Oekraïner waren de invallers,

allen grootmeesters. Ook Apeldoorn kwam extra sterk op: niet alleen met de Braziliaan Fier maar ook nog met Anish Giri! Elf grootmeesters totaal, het is lang geleden dat een meesterklasse duel zo sterk was. Op vier borden speelden grootmeesters tegen elkaar, maar alleen Max Warmerdam wist te winnen en dat werd beloond met de schoonheidsprijs van de eerste ronde.

Antonios Pavlidis – Max Warmerdam

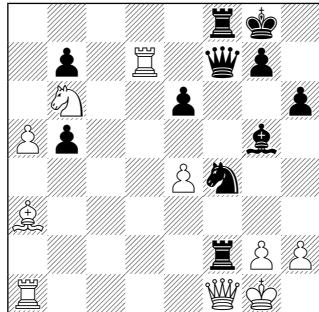
1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 a6 6.a4 e5 7.Pf3 h6 8.Lc4 Dc7 9.De2 Le6 10.Lxe6?! Na deze ruil kan wit niet meer het meest gebruiklijke plan (veld d5 veroveren) spelen. Hij gaat daarom voor een apart (maar niet erg goed) plan, een pionnenstorm op de damevleugel. Het maakt van pion c2 een zorgenkindje.

10...fxe6 11.0-0 Pc6 12.Td1 Df7 13.b3 Le7 14.La3 Td8 15.b4 Tc8 16.a5 0-0 17.b5 Pd4! 18.Pxd4 exd4 19.Pa4 axb5 20.Pb6 Tc6 21.Txd4 Ph5 Het witte paard staat afzijdig op b6 en daarom begint zwart een koningsaanval.

22.Td2 Lg5

Eigenlijk was 22...Pf4 beter, maar de volgende combinatie weerstaan was ongetwijfeld moeilijk.

23.Txd6 Pf4 24.Df1 Txc2 25.Td7 Txf2!

26.Txf7?

Er is een halve weerlegging van de combinatie, maar ik kan me voorstellen dat de Griek 26.Kxf2 niet serieus bekeken heeft. Het ziet er eng uit met het aftrekschaak, maar 't ken net! In de Nederlandse betekenis. 26... Ph3+ 27.Kg3 Lf4+ 28.Kh4 g5+ 29.Kg4 h5+ 30.Kf3 en nadat wit wat enige zetten heeft moeten doen rest er slechts genoeg compensatie voor zwart.

26...Txf1+ 27.Kxf1 Txf7

Nu heeft zwart met een pion meer en actieve stukken een gewonnen eindspel.

28.Tb1 Pd5+ 29.Ke1 Pe3? 30.Ke2 Pwg2 31.Txb5 Pf4+ 32.Kd1 Pd3 33.Ke2 Pf4+ 34. Kd1 Ph3 35.Te5? Tf2 36.Pc4 Ta2? 37.Lb2 Lf6 38.Tb5 Lxb2 39.Pxb2 Pf2+ 40.Kc2 Pxe4

Na wederzijdse fouten in de tijdnoof fase is een stelling ontstaan met twee pionnen meer voor zwart. Het zou moeten winnen, maar heel makkelijk is het niet. In het vervolg speelt zwart iets te veel met zijn paard.

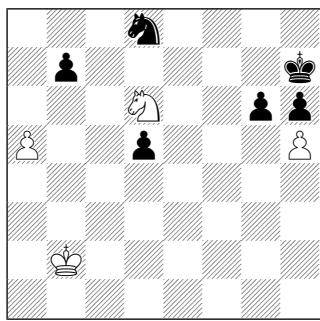
41.Kb3 Ta1 42.h4 Kh7 43.h5 Pd6 44.Te5 Pf7 45.Tb5 Pd6 46.Te5 Pf7 47.Tb5 Pd8 48.Pc4 Pd6? 49.Kb2 Ta4 50.Kb3 Ta1 51.Kb2 Td1 52.Tb6 Pd8 53. Td6!

Goed gezien: het paardeindspel biedt wit zeer goede remisekan-sen door de Pxb7-truc.

Siem van Dael scoorde de cruciale gelijkmaker in de wedstrijd HMC-KC. (Foto: Chris Korsten)

53...Td5 54.Txd5 exd5 55.Pd6 g6!?

Lukt een foute ruil uit. 55...g5 56.Kc3 g4 57.Kd2 is ook houdbaar voor wit.

56.hxg6+?

Dit levert zwart een extra tempo op dat het verschil tussen winst en remise blijkt. 56.Pxb7! Pc6 57. a6 gxh5 58.Kc3 h4 59.Pc5 was de remiseweg: 59...h3 60.Pd3 h2 61. Pf2 Kg6 62.Kd2 Kf5 63.Ke3 en de zwarte koning komt er niet in.

56...Kxg6 57.Kc2

De truc werkt nu niet meer: 57. Pxb7 Pc6 58.a6 h5 59.Pc5 h4 60. Pd3 Kf5 61.Kc3 h3 62.Pf2 h2 63.Kd3 Kf4 64.Ke2 Kg3 65.Kf1 Kf3 en met de zwarte koning binnengedrongen wint het wel.

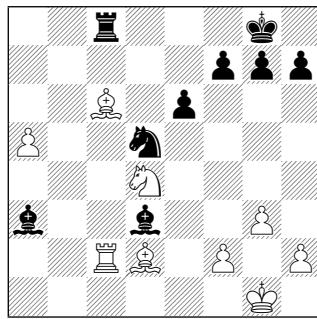
**57...h5 58.Pxb7 Pc6 59.Kd2 h4
60.Ke2 d4 61.Pd6 Pxa5 62.Kf3
Kg5 63.Pf7+ Kf6 64.Ph6 Pc4
65.Ke4 Pe5 66.Pf5 d3 67.Pe3
Kg5 68.Pf1 h3 69.Kxe5**

Nu nog even een paardvork op f3 vermijden.

**69...Kh6 70.Ke4 d2 71.Pe3 h2
0-1**

Er is een lange traditie bij En Passant van met een nul debuteerende spelers. Ruud Janssen voegde zich hierbij door in de volgende stelling een fatale rekenfout te maken (na eerst groot voordeel gehad te hebben).

Ruud Janssen – Stefan Kuipers

Stelling na 30...Ld3

31.Lxd5??

Dit wint in alle varianten, behalve:

31...Lxc2 32.Lb7 Tc4!

Gemist door Ruud en er is geen redding meer.

33.Pb5 Lb4 34.Lxb4 Txb4

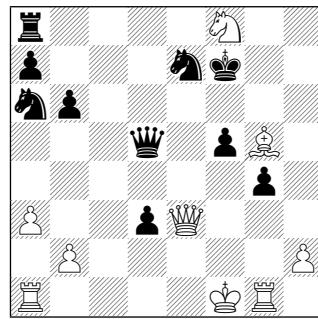
35.a6 Le4 36.Lxe4 Yxe4 37.a7

Ta4 38.Kf1 Kf8 39.Ke2 Ke7

40.Kd3 Kd7 0-1

Maar het zat En Passant ook wel eens mee. De Franse grootmeester Velten won zijn partij, maar het had ook anders kunnen aflopen.

**Thomas Beerdsen –
Paul Velten**

Stelling na 25.Pxf8

25...Te8!?

Alles gokken! Na 25...Pg8 staat het ongeveer gelijk.

26.Ph7?

En de gokt pakt goed uit. Wit had met 26.De6+! Dxe6 27.Pxe6 Kxe6 28.b4 een voordeelig eindspel kunnen bereiken.

26...Pg8!

Misschien hoopte wit op 26... Pg6? 27.Dxe8+! Kxe8 28.Pf6+ maar nu heeft zwart een winnende aanval.

27.Df4 d2 28.Kf2 (28.Dxd2

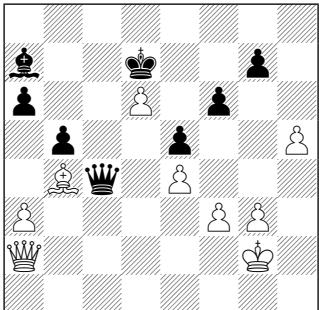
Df3+ 29.Df2 Dd3+ 30.Kg2 Te2)

28...Pc5 29.Kg3 Dd3+ 30.Kg2

Te2 0-1

Met een 4-3 voorsprong, een slechte stelling (Pavlidis) en twee gunstige stellingen (Nijboer en Vedder) leek EP te gaan winnen. De Griek verloor dus, Nijboer kwam niet verder dan remise en Henk Vedder nam in een stelling met een pion meer een remise-aanbod aan.

Henk Vedder – Merijn van Delft

Stelling na 51...Dc4

Daar kwam Merijn (en Apeldoorn) goed weg, want na 52.Dxc4 bxc4 53.Kf1 staat wit gewonnen! Bijvoorbeeld 53...Lb8 54.Ke2 Lxd6 55.Kd2 Lxb4+ 56.axb4 Kc6 57.Kc3 Kb5 58.f4 en zwart kan opgeven. Nu werd het dus 5-5, maar daar konden beide teams wel mee leven. Beide teams wonnen overtuigend hun volgende wedstrijd en staan dus op drie matchpunten.

Twee teams wonnen hun beide eerste wedstrijden. Titelverdediger LSG won zoals verwacht van Zuid-Limburg en HWP Sas van Gent, maar tegen de Zeeuwen was het wel erg nipt. Alleen Edwin van Haastert wist zijn partij te winnen. Er was ook slechts één nederlaag en omdat Sas van Gent met negen man was opgekomen (een speler had mogelijke coronaklachten) werd het 5½-4½. Van Haastert speelde een mooie partij, maar had na een blunder wel hulp van zijn tegenstander nodig.

Edwin van Haastert – Helmut Cardon

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Pc3 dxe4 4.Pxe4 Lf5 5.Pg3 Lg6 6.h4 h6 7.Ld3!?

Een recentelijk populair geworden pionoffer dat maar zelden aangenomen wordt. Cardon is wel zo (over?)moedig.

7...Dxd4 8.Pf3 Dd6 9.Lxg6 Dxg6 10.De2 Pd7 11.Lf4 Dg4 12.Lc7 Tc8 13.Ld6 e6

Stockfish wil hier zijn toren naar h6 spelen door 13...h5 te doen en is dan tevreden.

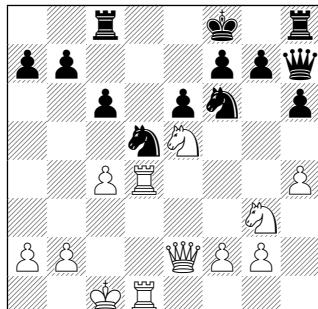

Ruud Janssen speelt nu bij En Passant. (Foto: Harry Gielen)

14.Lxf8 Kxf8 15.0-0-0 Pg6?

Deze natuurlijke zet verliest (en nu snapt u waarom bijna niemand op d4 durft te slaan). Eerst schaak op f4 was nodig.

16.Td4 Dg6 17.Thd1 Pd5 18.c4 P7f6 19.Pe5 Dh7

Mijn engine geeft hier achttien verschillende zetten die winnen (inclusief rare zetten als 20.Tf1). Zie dan maar eens te kiezen! Soms is het beter als gewoon één zet maar wint.

20.b3?

Wit wil zijn koning naar b2 brengen om te dreigen op d5 te slaan, maar mist dat dat paard opeens een mooi veld beschikbaar heeft. Edwin had 20.Dd2 c5 21.Td3 gezien maar dacht dat 21...Pe4 dan nog kon. 22.Pxe4 Dxe4 23.Te1 wint dan echter gewoon een stuk.

20...Pc3 21.Db2?

Zie je vaak: een speler maakt na een blunder meteen nog een fout terwijl anders de schade nog meeviel. 21.Dd3 Pxa2+ 22.Kb2 Dxd3 23.Pxd3! c5 24.

Pxc5! Txc5 25.Td8+ Pe8 26.Kxa2 is misschien nog steeds gewonnen voor wit.

21...Pxd1 22.Txd1

Een 0-0-stelling, maar in de praktijk nog niet makkelijk voor zwart.

22...Ke7?

Verkeerde kant op. 22...Kg8 23.Da3 h5 24.De7 Dh6+ 25.Kb2 Df4 26.Dxf7+ Kh7 27.Dg6+ is één van de remisevarianten die de computer geeft.

23.Da3+ c5 24.Dxa7 Tc7 25.

Pc6+!

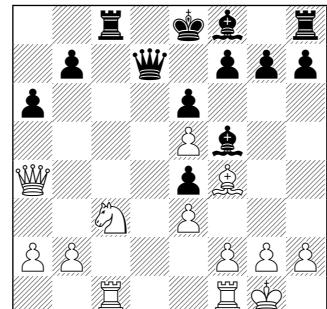
Lekker hoor.

25...Kf8 26.Td8+ Pe8 27. Dxc5+ en mat volgt. 1-0

Lxe4 dxe4 13.Da4+

Allemaal wel eens eerder gespeeld, o.a. door een andere sterke Belg, Tanguy Ringoir. Hier kan zwart met 13...Tc6 een behoorlijke stelling bereiken.

13...Dd7?! 14.0-0

14...Dxa4?

Nu wordt de ontwikkelingsvoorsprong van wit te groot. 14...Le7 ging nog wel.

15.Pxa4 Tb8 16.Pb6 Lb4 17. Tfd1

De witte torens dreigen binnen te dringen en rokade verliest een kwaliteit. Er is echter al niets beters meer voor zwart.

17...0-0 18.Pd7 Lg4 19.Pxf8 Lxd1 20.Pd7 1-0

Van mijn kandidaten voor het linkerrijtje begon HMC den Bosch goed met een 9-1 overwinning op Caissa, maar de Bosschenaren speelde in ronde 2 gelijk tegen een op papier zwakkere Kennemer Combinatie. Voor de actuele stand zie knsb.netstand.nl/scores/index/32.

Top 10 klasseringen Siem, Onno en Oscar

Het Europees jeugdkampioenschap vond dit jaar van 15 t/m 21 oktober plaats in hybride vorm. Dat wil zeggen dat iedere deelnemer vanaf zijn/haar laptop speelde, maar vanaf gemeenschappelijke locaties door heel Europa, met arbiters erbij. De Nederlandse delegatie speelde vanaf nationaal topsportcentrum Papendal. Siem van Dael (U18), Onno Elgersma (U18) en Oscar Zecha (U10) wisten het uiteindelijk tot een top-10 klassering te schoppen.

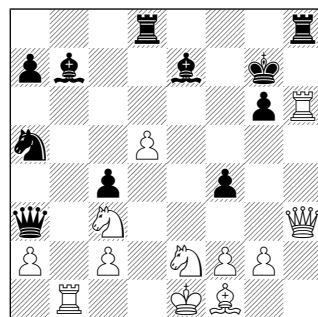
Papendal is een schitterende locatie die topsport ademt. Hotelkamers, eetzaal en speelzaal waren allemaal in hetzelfde gebouw. De hotellobby bood ruimschoots plaats om rustig te kunnen voorbereiden en analyseren. De omgeving is prachtig, dus aan fysieke sportmogelijkheden en wandelroutes ook geen gebrek. Vooral tafeltennis was populair in de avonden. De speelzaal voldeed ook aan alle eisen en werd gerund door arbiters Joost Jansen en Paul Peters. Onze deelnemers waren Siem van Dael, Onno Elgersma, Tim Grutter, Cato de Zoeten (U18), Khoi Pham (U16), Gachatur Kazarjan, Janice Fu (U12), Oscar Zecha, Daniel Nijhuis, Akshaj Katpatal en Bregje Roebers (U10). De deelnemers werden begeleid door Robert Ris, Frank Erwich en ondergetekende.

Het speelschema van negen partijen in zeven dagen bleek redelijk pittig. Het speeltempo was iets korter dan normaal, want na de 40e zet kwam er geen extra bedenkijd bij. Siem verloor in de voorlaatste ronde en daardoor raakten de medailles uit zicht, maar met 5,5 uit 9 heeft hij de schade na een matige start redelijk weten te beperken en is 7e geworden bij de jongens U18. Op een half punt daarachter eindigden Onno (10e plaats) en Tim (12e plaats). Bij de meisjes U18 compenseerde Cato een mislukt middenstuk van het toernooi met een knappe eindsprint. Dat gold ook voor Khoi bij de jongens U16 en Janice heeft bij

de meisjes U12 in de tweede toernooihelft geen partij meer verloren. Gachatur verloor bij de jongens U12 een paar partijen op rij, maar won gelukkig de laatste.

Bij de jongens U10 hebben we momenteel een sterke generatie. Oscar wist zijn laatste twee partijen knap te winnen en eindigde met 6,5 uit 9 op de 8e plaats. Daniel speelde ook een sterk toernooi en eindigde een punt daarachter. Akshaj bleef helaas te snel spelen en verloor daardoor enkele mooie stellingen. Bregje deed er bij de meisjes U10 aan het eind nog een schepjie bovenop en leverde een keurige finish af. Al met al veel middentoernooi klasseringen dus, maar het belangrijkste is dat onze talenten leren van de zich telkens herhalende cyclus van voorbereiden-spelen-analyseren met de coaches op Papendal. Van alle spelers hebben we een leuk fragment uitgekozen.

Van Dael - Mai

26.Txg6+!

Een mooi torenoffer en scherp berekend door Siem.

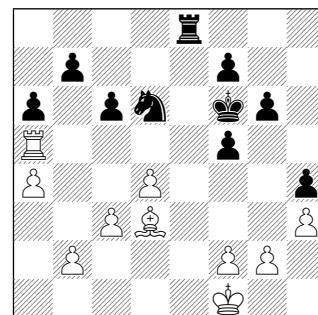
26...Kxg6 27.Pxf4+ Kf6

Hierna gaat zwart direct mat. 27...Kf7 28.De6+ Kf8 29.Df5+ Ke8 30.Pb5 Dc5 31.Pe6 was de diepe pointe die Siem na de partij liet zien.

**28.De6+ Kg5 29.De5+ Kh6
30.Dh5+ Kg7 31.Dg6+ Kf8
32.Pe6 mat.**

1-0

Khalikov - Elgersma

27...Kg5!

Het begin van een indrukwekkende koningsmars.

28.b4 Kf4 29.d5 Tc8 30.Ke2 g5!

Nu de koning in positie is gebracht, komen de pionnen in beweging.

**31.Tc5 cxd5 32.Txd5 Pe4 33. Lxe4 fxe4 34.Td7 f5 35.Kd2 b5
36.axb5**

36.a5! was de manier om voldoende tegenspel te houden.

36...axb5 37.Td5 g4

37...e3+! 38.fxe3+ Kg3 39.Txf5 Tg8! was een prachtige doorbraak geweest.

38.hxg4 fxe4 39.Txb5 Ta8

40.Ta5 Th8 41.Ke2 e3! 42.fxe3+ Kg3 43.Kf1

43.Tg5! was de enige manier om de partij remise te houden.

43...Kh2

Meteen 43...Tf8+ was de juiste volgorde, nu kan nog 44.Tg5!.

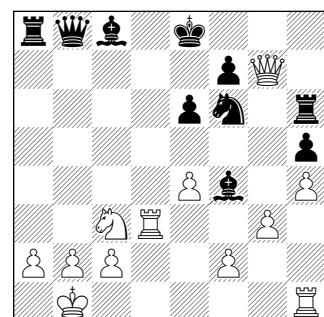
44.Ta2 Tf8+ 45.Ke1 Kg1!

Een touchdown met de koning, de zwarte h-pion is niet meer af te stoppen.

46.Te2 h3 47.gxh3 gxh3 48.Kd2 Tf2

0-1

Mai - Grutter

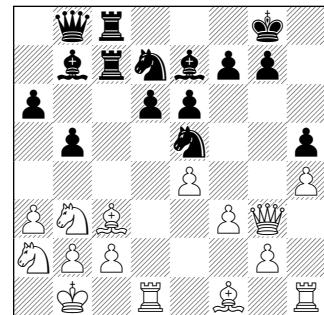
18...Ke7!

Na lang nadenken vindt Tim de oplossing in deze complexe theoretische Taimanov.

**19.gxf4 Tg6 20.Dh8 Db6 21.f5 21.e5 Lb7! is eveneens sterk.
21...Lb7 22.Dxa8 Lxa8 23. fxg6 fxg6**

In deze stelling zijn de dame plus loper veel sterker dan de torens en pionnen. Tim won probleemloos.

Bilic - De Zoeten

20...Pb6

Twee kwaliteiten offeren met 20...Txc3 21.Pxc3 Txc3 22.bxc3 en dan rustig verder met iets als 22...Dc7 is ook sterk, maar eerst

stukken erbij halen is prima.
21.Le2 Pa4 22.f4 Pxc3+ 23.

Pxc3 Txc3!

Nu wel uiteraard.

24.bxc3 Pc4 25.Ka2 Lxe4

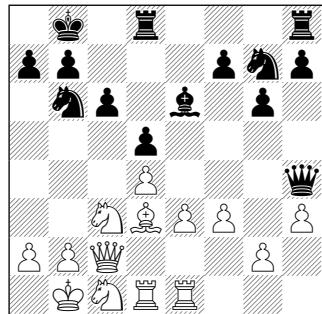
De witte stelling is hopeloos.

26.Ld3 d5 27.Lxe4 Dd6!

Een elegante slotzet.

0-1

Pham - Markun

17.a4!

Dit slaat de spijker op z'n kop. Met deze thematische opstoot krijgt wit een sterk initiatief op de damevleugel.

17...Lc8 18.a5 Pd7 19.a6!

The8

19...b6 20.P3a2 gevuld door Pb4 is ook niet te houden voor zwart.

20.axb7 Lxb7 21.Pb3

en Khoi won overtuigend.

21...c5 22.dxc5 Db4 23.Lb5

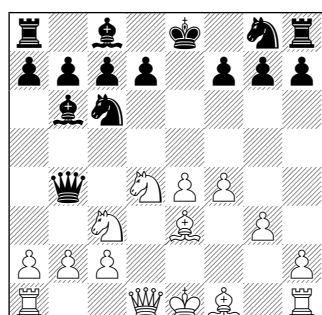
Pxc5 24.Pxc5 Dxc5 25.Lxe8

Txe8 26.Pxd5 Dd6 27.Pc3 Db6

28.Dd2 Lc6 29.Dd4

1-0

Kazarjan - Mirzayev

9.a3!

Gachatur had dit motief toevallig de dag ervoor geleerd van Frank, in een Siciliaanse stelling. Zo werkt patroonherkenning, want nu kon ie het in een compleet andere situatie mooi toepassen.

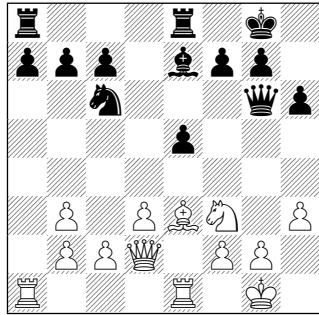
9...De7

9...Dxb2 10.Pa4 sluit de zwarte dame in.

10.Pf5 Df8 11.Lxb6 axb6 12.Pd5

Nu staat wit geweldig en Gachatur won door systematisch de rest van de stukken erbij te halen.

Fu - Kong

16.Ta4!

Een mooie rook lift, met het idee om de toren naar de koningsvleugel te brengen.

16...f5 17.Dc3 b5

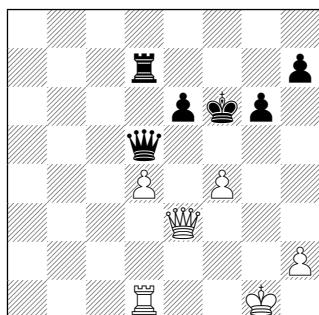
Zwart denkt zelf tactisch toe te kunnen slaan.

18.Ta6 Df6

Het ongetwijfeld geplande 18...Lb4 werkt om meerdere redenen niet.

19.Dxc6 Dxc6 20.Txc6 en Janice won makkelijk.

Surikov - Zecha

Dit was de laatste ronde en tot hier gaven de spelers elkaar geen duimbreedte toe.

36...Tg7!?

Nu moet wit in ieder geval nadenken over de opstoot van de zwarte g-pion.

37.De5+

Besluit af te wikkelen naar het toreneindspel, maar dat speelt makkelijker voor zwart.

37...Dxe5 38.fxe5+ Kf5 39.Kf2

Ke4 40.h4 Td7 41.Te1+ Kf4

42.Td1 Td5 43.h5!

De enige manier om in de partij te blijven, want na andere

zetten verliest wit sowieso een pion.

43...gxh5 44.Th1 Kg4 45.Ke3

h4 46.Tg1+ Kh5 47.Tg7 h6

48.Tg1

48.Te7 ziet er actiever uit.

48...h3 49.Td1 Kg4 50.Kf2 Ta5

51.Td2

Uiteindelijk gaat wit alsnog de fout in. 51.Kg1 was een van de manieren om de partij te redden.

51...Ta1!

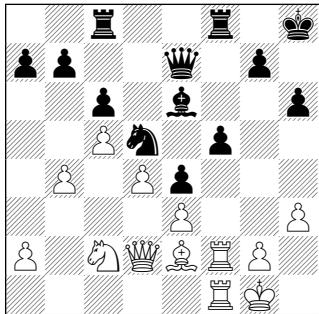
Opeens is de zwarte h-pion niet meer te stoppen.

52.Td3 h2 53.Tg3+ Kh4 54.Tg6

Kh5

0-1

Petroff - Nijhuis

22...g5! 23.Lc4 Pc7 24.Pa3 b5!

Zwart probeert het volledige bord te domineren.

25.cxb6 axb6 26.Lxe6 Dxe6

27.Dc3? Pd5 28.Db3 b5!

Alle strategische doelen zijn bereikt, zwart domineert volledig.

29.Pc2 f4

De thematische breekzet.

30.exf4 gxf4 31.Pe3 Dd6 32.

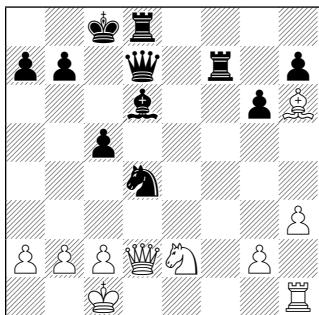
Pc2 f3! 33.Db1

33.gxf3 Tg8+ 34.Kh1 Tg3 geeft zwart een winnende aanval.

33...Pf4

En materiaalverlies is niet meer te voorkomen, Daniel won overtuigend.

Petroff - Katpatal

Een leerzame fout, want nu houdt wit de verste vrijpion over in het pionnenendspel. 34...Kxc5 35.Lxc6 Kxc6 36.Kc4 ziet er op het eerste gezicht misschien prettiger uit voor wit, maar is geen probleem voor zwart.

Deelnemers in actie.
(Foto: Joost Janssen)

24...Lf4!

Alles wint hier, maar deze zet is van een buitengewone geometrische schoonheid. Uiteraard zoals altijd snel gespeeld door Akshaj.

25.Lxf4

25.Pxf4 Pb3+ wint de dame omdat de diagonaal c1-h6 is onderbroken door het witte paard.

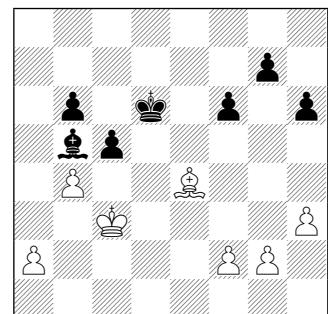
25...Txf4 26.Te1

26.Dxf4 Pxe2+ is een mooi vorkje en 26.Pxf4 Pb3+ wint wederom de dame.

26...Pb3+

En zwart won snel.

Roebers - Timagina

33.f4!

Beheerst gespeeld. De stelling is remise, maar beide spelers moeten oppassen.

33...Lc6 34.bxc5+ bxc5

Een leerzame fout, want nu houdt wit de verste vrijpion over in het pionnenendspel. 34...Kxc5 35.Lxc6 Kxc6 36.Kc4 ziet er op het eerste gezicht misschien prettiger uit voor wit, maar is geen probleem voor zwart.

35.Lxc6 Kxc6 36.Kc4 g5 37.g3 gxf4 38.gxf4 h5 39.a4!

Bregje tikt het nu vakkundig uit.

39...f5 40.h4 Kb6 41.a5+ Kxa5 42.Kxc5

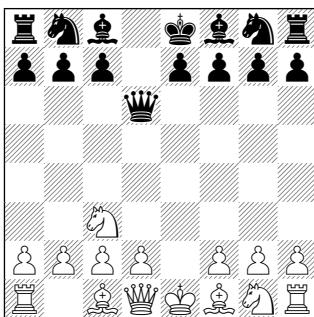
En wit won.

Begrijp wat u doet

De Scandinavische Verdediging 2

In de vorige aflevering hebben we op de derde zet twee belangrijke varianten in het Scandinavisch aangegeven, te weten: **I) 3...Da5 en II) 3...Dd6.** De eerste variant kwam vorige keer aan bod, het is nu tijd voor het systeem met **3...Dd6.**

1.e4 d5 2.exd5 Dxd5 3.Pc3 Dd6

Vanwege zijn bijdrage aan dit systeem zou ik dit bijna de "Tiviakov-variant" willen noemen. De dame gaat naar een ogenschijnlijk kwetsbaar veld, maar Tiviakov gaat ervan uit dat de dame niet op een goede manier weggejaagd kan worden en daarmee zou hij haar meteen ontwikkeld hebben.

4.d4 Pf6 5.Pf3

Wit kan ook wachten met de ontwikkeling van zijn koningspaard door eerst 5.Lc4 te spelen, een mogelijkheid die ook in de andere varianten ter sprake is gekomen. Vreemd genoeg is nu 5...a6 zwarts meest gespeelde voortzetting. (Hier lijkt 5...c6 wat normaler.) 6.Pge2 b5 7.Lb3 Lb7 8.Lf4 Db6 Dominguez-Perez Garcia, 2012.

5...a6

Dit wordt de laatste jaren onder andere door Carlsen uitgeprobeerd, die deze zet afwisselt met 5...c6. Behalve het verhinderen van een eventueel Pb5, gaat het zwart er vooral om straks met ...b7-b5 zijn loper naar de lange diagonaal te kunnen spelen.

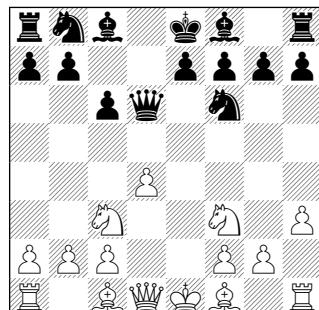
Een alternatief is 5...g6 dat ook door Tiviakov redelijk vaak gespeeld is. Het plan is om met ...Lg7 en ...0-0 de koning op te

bergen en dan met ...a6 en ...b5 de dameloper op b7 te ontwikkelen. Zwart wil in deze variant graag een dubbelfianchetto spelen en dan na ...Pbd7 tot ...c7-c5 komen: Dominguez Perez-Caruana, 2012. Op dit moment is 5...c6 voornamelijk de keuze van Tiviakov die het systeem op zijn eigen wijze heeft ingericht. Het is duidelijk dat hij hiermee veiligheidsmaatregelen voor zijn dame neemt. Het is interessant om dan enkele speelwijzen voor wit nader te bestuderen.

1) Met 6.g3 ontstaat het voor wit gelijkte plan om de koningsloper te fianchetteren en Lf4 voor te bereiden. Normaal gesproken ontwikkelt zwart zijn dameloper en in de praktijk zien we dat Tiviakov de twee loperzetten (...Lf5 en ...Lg4) met elkaar afwisselt. Zijn resultaten zijn al met al vrij redelijk.

2) Er bestaat voor wit een totaal ander idee namelijk een direct 6.Pe5. Het is dan de vraag hoe zwart dan het beste verder kan gaan. Tiviakov gaat meestal verder met 6...Le6 waarna 7.Lf4 het logische vervolg is. Nu moet de dame uit de vuurlijn van Lf4 met 7...Dd8. Deze stelling heeft Sergey Tiviakov (ST) redelijk vaak op het bord gehad en zijn resultaten zijn zeer acceptabel: Haslinger-ST, 2012 0-1, Nguyen-ST, 2012 ½, Soumya-ST, 2012 ½, Al Tarbosh-ST, 2014 ½, Sapozhnikov-ST, 2014 0-1, Ishoo-ST, 2015 0-1, Agmanov-ST, 2019 ½, D. Petrosian-ST, 2016 ½.

3) Tot slot is er ook 6.h3 dat onder andere de penning op het paard met ...Lg4 tegengaat.

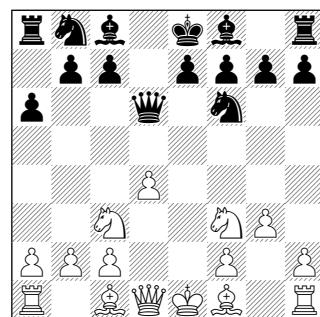

Deze voortzetting behoort hier tot één van de zetten die door redelijk sterke spelers wordt gekozen.

- Gek genoeg zijn er dan ook de nodige 'kanonnen' die hier kiezen voor 6...g6, maar ik ben geneigd deze voortzetting te voorzien met een "?"-teken. De moderne engines laten hier toch een substantieel voordeel voor wit zien dat bereikt kan worden met bij voorkeur 7.Ld3 Lg7 8.0-0 0-0 9.Te1 Te8 hetgeen bijvoorbeeld voorkwam in de partij Guseinov-Tiviakov, 2015 en door wit werd gewonnen. Ook interessant is 7.Pe5 Pbd7 8.Pc4 (In Vallejo Pons-K. Georgiev, 2013 wist wit de partij later naar zich toe te trekken met 8.Lf4.) 8...Dc7 9.Le2 kwam op het bord in de partij Vachier Lagrave-Carlsen, 2019.

- De meest populaire zet is 6...Lf5 en het oordeel van de engine past daarbij. In een blitzsimultaanpartijtje Mammadzada-Carlsen, 2021, Hendriks-Tiviakov, 2007 en Sulskis-Tiviakov, 2009 (zie analyse) kwam zwart telkens bovendrijven.

6.g3

Dit schijnt tegenwoordig voor zwart het meest onaangenaam te zijn.

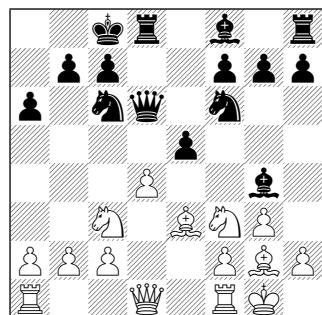
6...Lg4

De moderne speelwijze. Men is er achter gekomen dat de variant na 6...b5 7.Lg2 Lb7 8.0-0 e6 9.Lf4 Db6 10.a4 toch het nodige ongemak geeft en daarom slaat men nu andere wegen in.

7.Lg2 Pc6

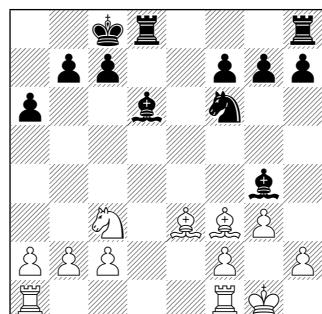
Dit is de meest gespeelde voortzetting, maar het is de vraag hoe betrouwbaar deze zet is. Veel toppers spelen nu vooral nog 7...c6 hetgeen er op het eerste gezicht wat gekunsteld uitziet. 8.h3 Lh5 9.g4 Lg6 10.Pe5 kwam op het bord in een vlugertje Mamedov-Carlsen, 2020 dat door wit werd gewonnen. Dat lag overigens bepaald niet aan de opening...

8.0-0 0-0-0 9.Le3 e5

Dit is natuurlijk zwarts idee. Nadat hij met een paard op c6 en lange rokade direct het witte centrum onder druk heeft gezet, wil hij graag de spanning in het centrum opheffen, zodat zijn stukken makkelijk in het spel komen.

10.dxe5 Px e5 11.Dxd6 Pxf3+ 12.Lxf3 Lxd6

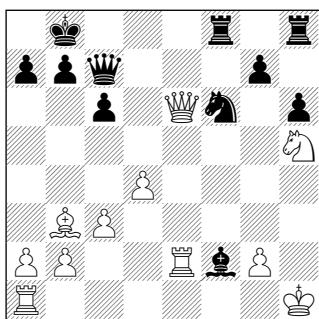
En in een blitzpartij Jakovenko-Gashimov, 2009 had zwart minimaal gelijkspel en hij kwam later ook tot winst.

Het is aardig om met het hele **3...Dd6**-systeem twee modelpartijen van specialist Sergey Tiviakov te laten zien.

Naiditsch-Tiviakov, 2009

1.e4 d5 2.exd5 Dxd5 3.Pc3 Dd6 4.d4 c6 5.Lc4 Pf6 6.Pge2 Lf5 7.0-0 e6 8.Pg3 Lg6 9.Pce2 Pbd7 10.Lf4 Db4 11.Lb3 Le7 12.Lg5 Da5 13.h4 0-0-0 14. Pf4 Pf8 15.c3 h6 16.Lxf6 Lxf6 17.Df3 Lh7 18.Pfh5 Pd7 19. Tfe1 Dc7 20.Pe4 Lxh4

Tiviakov heeft goed gerekend.
21.Dxf7 Lxe4 22.Txe4 Tdf8 23.Dxe6 Lxf2+ 24.Kh1 Kb8 25.Te2 Pf6

26.Pxg7?

Wit grijpt mis en dat wordt fraai weerlegd door zwart. Na 26. Txf2 Pxh5 27.Txf8+ Txf8 28.Kg1 zijn de kansen in evenwicht.

26...Pg4!

Deze zet moet Naiditsch over het hoofd hebben gezien.

27.Dxg4 Tf4

Zo wint zwart de dame tegen een toren en een stuk.

28.Dh5 Th4+ 29.Dxh4 Lxh4

En zwart had een winststelling die hij inderdaad naar winst voerde.

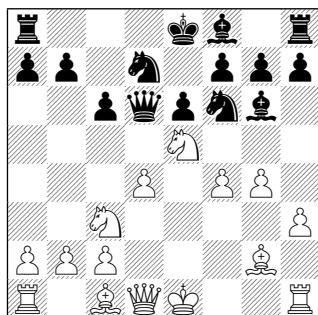
30.Pf5 Lg5 31.Tf1 Tf8 32.Tf3 a6 33.Le6 Ka7 34.c4 Da5 35.b3 Da3 36.Tef2 Ld8 37.d5 cxd5 38.cxd5 Lb6 39.Tc2 Db4 40.Te2 Dg4 41.Kh2 Tf6 42.Tc2 Tg6 43.Pg3 Dh4+ 44.Lh3 Dd4 45.Pe2 Dxd5 46.Pf4 Dd1 47. Pxg6 Dxc2 48.Lf5 Dxa2 49. Kh3 Da1 50.Pf4 Lc7 51.g3 Dh1+ 52.Kg4 Dd1 53.Le4 Dd4 54.Lf5 Dg7+ 55.Kh3 De5 56. Pe6 Lb6 57.Kg4 Le3 58.Pf4 b5 59.Pg2 Lc1 60.Pf4 a5 61.Pd3 Dd4+ 62.Pf4 a4 63.bxa4 bxa4 64.Td3 Dg7+ 65.Kf3 a3 66.Pe6 Df7

0-1

Sulskis-Tiviakov, 2009

1.e4 d5 2.exd5 Dxd5 3.Pc3 Dd6 4.d4 Pf6 5.Pf3 c6 6.h3 Lf5 7.g4 Lg6 8.Pe5 Pbd7 9.f4 e6

10.Lg2

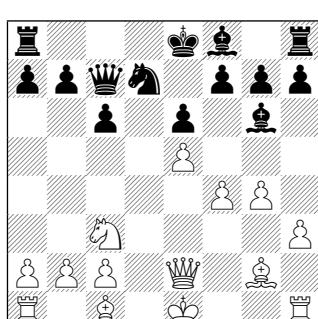

10...Dc7

Zwart wil graag ...Pxe5 in de stelling krijgen, zonder dat het met fxe5 een stuk kost. Maar misschien kan dit probleem beter op een andere manier opgelost worden. De engine acht 10...Pd5!? wat veiliger. Bijvoorbeeld: 11.0-0 Wit staat nu klaar voor f4-f5. 11...Pxe5 12.fxe5 en zwart heeft weinig te vrezen. Aanlokkelijk is om te slaan met de andere pion zodat f4-f5 in de stelling blijft. Maar zwart heeft een adequaat antwoord: 12.dxe5 Dc5+ 13.Kh1 Pxc3 14.bxc3 Dxc3 Nu hangen zowel Ta1 als pion c2. Zwart staat al beter, ook na 15.Lb2 Dxc2 16.f5 Dxd1 17.Taxd1 exf5 18.gxf5 Lh5.

11.De2

Stockfish14 beveelt nu 11.0-0 Ld6 12.h4 aan voor wit: 12...h5 13.Pxg6 fxg6 14.g5 Pg4 15.Dd3 11...Pxe5 12.dxe5 Pd7

13.0-0?

Gek genoeg viel hier 13.Tf1! te prefereren. Na bijvoorbeeld 13...h6 14.f5 Lh7 15.Lf4 0-0-0 16.0-0-0 staat wit duidelijk beter.

13...h5 14.f5

Dit ziet er veelbelovend uit voor wit, maar het valt tegen.

14...Lh7 15.Lg5

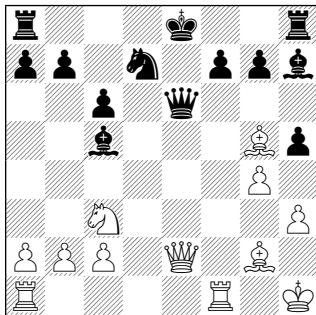
Nu zou 15.Lf4?! zelfs kwalijke gevolgen kunnen krijgen na

15...hxg4 16.hxg4 Lc5+ en de koning mag niet naar de h-lijn zodat er iets uit de hand loopt bij wit.

15...Dxe5

Vooral niet 15...hxg4? wegens 16.fxe6 fxe6 17.Dxg4 en wit staat op winst.

16.fxe6 Lc5+ 17.Kh1 Dxe6

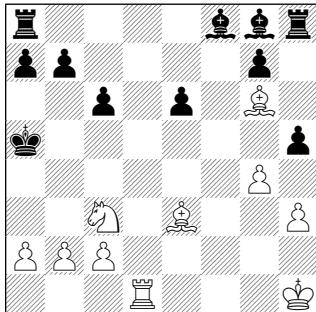

Zo heeft zwart zijn openingsproblemen definitief opgelost.

18.Dxe6+ fxe6 19.Tae1 Lg8 20.Le4 Pf8 21.Txf8+?

Hij probeert de partij op gewelddadige wijze naar zijn hand te zetten. Maar tegen een taaie verdediger als Tiviakov is zo'n opportunistisch offer gedoemd te mislukken.

21...Lxf8 22.Lg6+ Kd7 23. Td1+ Kc7 24.Lf4+ Kb6 25.Le3+ Ka5!

Geen angst! De koning staat hier betrekkelijk veilig en hierna kan zijn zwart proberen om los te komen.

26.g5 Lh7!

Zo activeert hij zijn passieve stukken.

27.Lxh7 Txh7 28.Td7 Ka6 29.Pe4

Optisch gezien lijkt wit behoorlijke compensatie te hebben, maar in werkelijkheid heeft hij teveel geofferd. Zwart dient nog wel zijn stukken te activeren en die te laten samenwerken. Dat lukte als volgt:

29...Th8 30.g6 Te8 31.c4 h4

Sergey Tiviakov. (Foto: Harry Gielen)

32.a3 Th5 33.Lg5 b5 34.cxb5+ cxb5 35.b4 Kb6 36.Kg2 a5 37.Kf3 axb4 38.axb4 Kc6 39. Ta7 Th8 40.Ta6+ Kd5 41.Ta7 Kc4 42.Ke3 Kxb4 43.Kd3 Th5 44.Ta1 Tc8 45.Ta7 Kb3 46.Ta6 Tc4
0-1

Illustratieve partijen:

- Dominguez Perez-Caruana, 2012
- Haslinger-Tiviakov, 2012
- Nguyen-Tiviakov, 2012
- Soumya-Tiviakov, 2012
- Al Tarbosh-Tiviakov, 2014
- Sapozhnikov-Tiviakov, 2014
- Ishoo-Tiviakov, 2015
- Agmanov-Tiviakov, 2019
- D.Petrosian-Tiviakov, 2016
- Guseinov-Tiviakov, 2015
- Vallejo Pons-K.Georgiev, 2013
- Vachier Lagrave-Carlsen, 2019
- Mammadzada-Carlsen, 2021
- Hendriks-Tiviakov, 2007
- Sulskis-Tiviakov, 2009
- Mamedov-Carlsen, 2020
- Jakovenko-Gashimov, 2009
- Naiditsch-Tiviakov, 2009.

Eerdere afleveringen van deze rubriek, waarbij u de illustratieve partijen interactief kunt naspelen en downloaden, treft u aan op www.schaaksite.nl/2013/05/03/overzicht-begrijp-wat-u-doet/

Reageren? Stuur een e-mail naar hgrooten@xs4all.nl (of kijk voor meer informatie over deze serie op www.sterkspel.nl)

DD was hofleverancier van de bondsvoorzitters

Organisaties bestaan niet, is een vaste uitdrukking van mijn vrouw. Zij kan het weten want ze is opgeleid als organisatiodeskundige. Kan je dat uitgangspunt ook toepassen op de schaakbond? Dat gaan we in deze aflevering van de serie artikelen over 150 jaar schaakbond bekijken, want deze keer hebben we het over de voorzitters. Waren dat alleen maar mensen die het zaakje bij elkaar hielden, op zich al een kunst, of hadden ze meer invloed?

Zoals bekend werd de schaakbond opgericht in 1873. Het initiatief kwam uit de Haagse schaakvereniging Discendo Discimus, DD in gewoon Nederlands. De vereniging had in 1870 een nieuwe voorzitter gekregen, Frederik baron van Hogendorp. Voor de lezers met belangstelling voor de Nederlandse geschiedenis: inderdaad, hij was familie van de Van Hogendorp die in 1813 als lid van het zogeheten driemanschap de latere koning Willem I uitnodigde in Nederland de troon te aanvaarden. Dat was zijn grootvader van vaderszijde. Zijn overgrootvader van moederszijde, een Van Limburg Stirum, maakte ook deel uit van het driemanschap.

Ondernemende animator

Frederik van Hogendorp was een ondernemend man en hij slaagde erin om van het wat stoffige DD een actieve vereniging te maken. En hij nam ook, samen met twee clubgenoten, het initiatief tot het oprichten van een landelijke bond. Dat lukte. Op 23 mei 1873 zag de schaakbond het licht. Vanzelfsprekend werd Van Hogendorp de eerste voorzitter en hij nam ook deel aan de eerste bondswedstrijd in hetzelfde jaar. Lang duurde dat voorzitterschap niet, want al in 1875 vertrok hij naar Zuid-Afrika. Helaas ben je geneigd te zeggen, want in de twee jaar van zijn voorzitterschap liep het aantal bondsleden op van 117 in 1873 tot 203 twee jaar later. Daarna daalde het weer en pas in 1893 werd dat aantal opnieuw gehaald.

Is er een direct verband tussen die achteruitgang na 1875 en het vertrek van Van Hogendorp? Hans Scholten schrijft in *Het loopt ongenadiglijk mat* met betrekking tot DD: 'Het is ook wel heel opvallend dat de

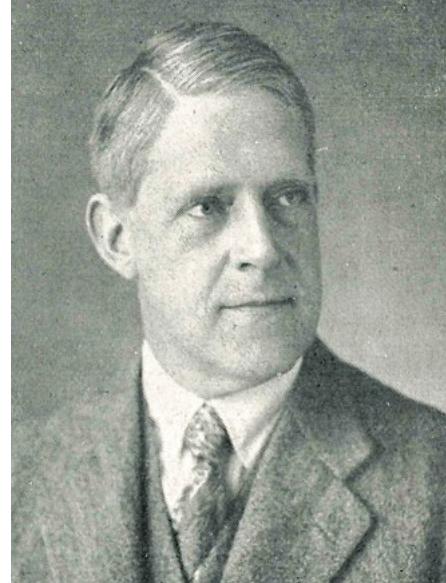
Arnoldus van Rhijn, voorzitter van de (K)NSB

Dr. Arnoldus van Rhijn (voorzitter KNSB)

Gerard Zittersteyn (voorzitter KNSB)

Mr. Alexander Rueb (voorzitter KNSB)

vereniging terugvalt, nadat de animator (Van Hogendorp, MbdW) is vertrokken: terugvalt in leden, terugvalt in opkomst, terugvalt in activiteiten en terugvalt in interne positionering.' Waarom zou dat ook niet voor de schaakbond gelden? Van Hogendorp werd opgevolgd door zijn clubgenoot J.G.C.A. de Vogel, die tot 1889 voorzitter bleef, ook al had hij bij zijn benoeming gezegd slechts een jaar te zullen aanblijven. Daarmee stuiten we op een opmerkelijk fenomeen. Van de 36 voorzitters die de schaakbond heeft gehad waren er maar liefst elf lid van DD. Tien daarvan in de periode tot 1948. Die keuze had deels een logistieke reden. In het *Jaarboekje 1875 van den Nederlandschen Schaakbond* wordt aan de leden de vraag voorgelegd 'omtrent het wenschelijke dat die aanstaande Voorzitter of de aanstaande Vice-Voorzitter en de Secretaris in dezelfde plaats woonachtig zijn.' Logisch, de mogelijkheden tot contact waren immers niet wat ze tegenwoordig zijn.

Beleid en kalmte

Een voorzitterschap bij de schaakbond duurt gemiddeld 3,75 jaar. De eerste die na De Vogel ruim boven dat gemiddelde uitkwam was Arnoldus van Rhijn. Hij was lid van het district Leiden, waarmee het niet altijd even goed ging. In het bondsjaar 1888 was hij zelfs even het enige Leidse lid. Hij was in 1895 een van de oprichters van het Leidsch Schaakgenootschap, waarin de versplinterde plaatselijke schaakgemeenschap bijeen werd gebracht. Hij bleef daar voorzitter tot 1914.

Bekwame en actieve mensen trekken de aandacht. Dat gebeurde ook met Van Rhijn. Alexander Rueb beschreef het in 1944 bij het overlijden van Van Rhijn als volgt: 'Zoals het meer gaat: wie A zegt, wordt

geacht B niet te zullen weigeren en aldus werd dan Dr. Van Rhijn, na ernstige strubbelingen in den bond, voor het voorzitterschap van den Nederlandschen Schaakbond aangezocht en den 26sten Juli 1896 als zoodanig gekozen. Het "resumé" van den neuen bondssecretaris Meyer, dit feit ter kennis van de leden brengend, klinkt niet zeer hartelijk. Maar men wist, dat de bond in den tijd van één jaar drie voorzitters had zien komen en gaan en men wilde liever vooruitzien.' Die strubbelingen bestonden er onder andere uit dat er eerst een voorzitter werd gekozen die 'onwettig' bleek te zijn en dat de volgende kandidaat die werd gekozen zijn benoeming niet aanvaardde.

Van Rhijn en Meyer waren volgens Rueb 'antipoden'. Tegenover Meyer's energie en temperament stelde van Rhijn beleid en kalmte.' Die combinatie bleek te werken want het leidde, we citeren Rueb nog een keer, tot 'een opbloeい, gelijk de bond nog niet beleefd had.' Van Rhijn was duidelijk een bindende factor. Daardoor kwam zijn aftreden eind 1905 op een heel ongewenst moment. Er was net een ruzie uitgebroken tussen de temperamentvolle Meyer en de even opgewonden redacteur van het bondsblad *Te Kolsté*. Het conflict liep uit de hand en leidde zelfs tot een scheuring in de bond. Een jaar na zijn aftreden mocht Van Rhijn proberen de breuk te lijmen, nadat twee andere voorzitters er al snel de brui aan hadden gegeven. Het lukte. Rueb beschreef het als volgt: 'Schoon met bezwaard gemoed aanvaardde hij wederom de leiding, thans van het overschat van den ouden bond. En van Rhijn slaagde: hij was de enige gezaghebbende figuur, die boven de partijen stond. Zijn moreel overwicht was onaantastbaar. Ik houd mij overtuigd, dat Dr. Van Rhijn ons destijds voor den ramp der blij-

vende splitsing heeft behoed.' Van Rhijn bleef voorzitter tot 1908.

Vier voorzitterschappen

We maken een sprong van een kleine twintig jaar, maar blijven bij een naam die al eerder viel: Alexander Rueb. Ook al lid van het Haagse DD, ook al zo'n bestuurder pur sang. Een citaat uit *150 jaar DD*: 'Ongelooflijk, zoals die man kans zag vier voorzitterschappen te combineren: president van de FIDE, voorzitter van de (K)NSB, van het Nationaal Schaakgebouw en van DD. Maar ja, daar stond tegenover dat hij dan weliswaar advocaat was, maar zo welgesteld, dat hij nooit om den brode praktijk heeft behoeven uit te oefenen.'

Rueb is van groot belang geweest voor de FIDE en ook voor het propageren van de eindspelstudie. Niet voor niets draagt de vereniging van studieliefhebbers zijn naam. We beperken ons hier tot de schaakbond en dan speciaal tot een gebeurtenis die halverwege zijn voorzitterschap (1923-1928) plaatsvond.

Bij DD waren stemmen opgegaan om tot een eigen schaakgebouw te komen. Rueb zag daar als clubvoorzitter wel wat in en kwam in 1925 met een plan 'voor een representatief middenpunt waarin het nationale schaakleven van Nederland zich weerspiegelt', gevestigd in Den Haag, met niet alleen schaakzalen, archief, bibliotheek en een bondsraad van de Ned.S.B.' De bond belegde een vergadering. 'Rueb voerde de bekende argumenten aan, maar de Amsterdamse afgevaardigde Levenbach liet er niets van heel. De Bond kon trouwens niets doen wegens armoede.' (Citaties uit *150 jaar DD*). Dat gebouw kwam er eind 1926 uiteindelijk wel, op het beoogde bondsraad moesten we nog veertig jaar wachten.

Rueb in 1924 (oprichting FIDE)

Rueb moest in 1928 het voorzitterschap van de schaakbond neerleggen 'om gezondheidsredenen en om wat meer vrije tijd te hebben', zei hij in zijn laatste vergadering van de bondsraad. 'Indien van iemand getuigd kan worden, dat hij al zijn beschikbare tijd aan Caïssa gewijd heeft, geldt dit stellig voor Mr. Rueb', schreef de toenmalige hoofdredacteur Zittersteyn in december 1952 in een lovend artikel ter gelegenheid van Ruebs zeventigste verjaardag in het *Tijdschrift van de Koninklijke Nederlandse Schaakbond*.

Bewogen tijd

Waarmee we de overstap hebben gemaakt naar de laatste prominente vertegenwoordiger van DD als voorzitter van de KNSB: Gerard Zittersteyn. Daarnaast was hij trouwens ook jarenlang hoofdredacteur van het bondsblad, tijdschriftcommissaris heette dat toen. Dat deed hij van 1928 tot 1933, van 1936 tot 1938 en van 1949 tot 1956. Maar

voorzitter dus, van 1938 tot 1948 met een onderbreking van 1943 tot 1945. Als je de jaartallen ziet weet je dat het een bewogen tijd was. Bij zijn overlijden noemde de toenmalige KNSB-voorzitter Henk van Steenis hem een harmonieus mens. Een paar jaar eerder had hij geschreven 'dat hij zich niet kon herinneren dat er in een wedstrijd door Zittersteyn geleid zich kleine of grote incidenten voordeden.'

Dat wekt de indruk dat Zittersteyn iemand was die het conflict uit de weg ging. De oorlogsjaren leerden echter anders. Toen de Duitsers maatregelen namen die de schakers onwelgevallig waren, om het diplomatiek uit te drukken, weigerde de schaakbond daarin mee te gaan. De bezetter had geen behoefte aan deze onrust en draaide zijn maatregelen terug, met als voorwaarde dat voorzitter Zittersteyn en diens medebeestuurslid Nieukerke uit het bestuur vertrokken. Euwe werd op verzoek van de bond interim-voorzitter, maar stelde wel de voorwaarde dat hij zo spoedig mogelijk plaats wilde maken voor een gekozen voorzitter. In 1948 schreef Van Steenis in het bondsblad: 'In de oorlog was één enkel woord van hem (Zittersteyn, MbdW) voldoende om de K.N.S.B. uit elkaar te doen barsten, maar hij trok zich vrijwillig terug en maakte daarmee een oplossing mogelijk, die onze organisatie de druk van de bezetter eervol deed weerstaan.'

Ondanks zijn diplomatische gaven kon Zittersteyn niet voorkomen dat er in 1948 weer eens een conflict uitbrak in het KNSB-

bestuur. De bondsraad wenste een heel nieuw bestuur, de voorzitter mocht wel blijven. Die had daar echter geen zin en trad ook af. Daarmee kwam een eind aan wat we de DD-periode in het bondsbestuur kunnen noemen.

(Dit is deel 1 van een artikel over de voorzitters van de KNSB. Het vervolg van dit artikel wordt in het decembernummer van *Schaakmagazine* gepubliceerd.)

1873-1875	<u>Frederik van Hogendorp</u>
1876-1889	J.G.C.A. de Vogel
1889-1893	C. van Olst
1893-1896	<u>Dirk van Foreest</u>
1896-1896	H.J. den Hertog
1896-1905	<u>Arnoldus van Rhijn</u>
1905-1906	H.J. den Hertog
1906-1906	<u>Arnold van Foreest</u>
1906-1908	A. van Rhijn
1908-1909	<u>J.F. Esser</u>
1909-1910	Ch. Enschedé
1910-1912	W. Peekema
1912-1913	H. Gouwentak
1913-1919	J.J.R. Moquette
1919-1920	J.J. Belinfante
1920-1921	J. van der Kolk
1921-1922	H. Strick van Linschoten
1922-1922	Max Levenbach
1923-1928	<u>Alexander Rueb</u>
1929-1932	<u>G.C.A. Oskam</u>
1932-1938	B.J. van Trotsenburg
1938-1943	G.W.J. Zittersteyn
1943-1945	<u>Max Euwe</u>
1945-1948	G.W.J. Zittersteyn
1948-1957	<u>Henk van Steenis</u>
1957-1959	A.G. de Blécourt
1959-1965	<u>Henk van Steenis</u>
1965-1969	F. Goudsmit
1969-1970	H.G. Drechsel
1970-1974	J.W. Ruth
1975-1989	<u>Henk Wille</u>
1989-1992	Hans Pont
1992-1994	<u>Dick Tommel</u>
1995-2003	Herman Hamers
2003-2004	Ernst M. Enschedé
2005-2006	Joop Roozeboom
2006-2007	<u>Sytle Faber</u>
2007-2016	Eddy Schuyer
2016-2020	Marleen van Amerongen
2020-heden	<u>Bianca de Jong-Muhren</u>

(Bron: Wikipedia, enkele jaartallen gecorrigeerd)

Prins-Donner (I), match 1952. Met staand links Zittersteyn en rechts Eggink

NEDERLANDSE
LOTERIJ

Koninklijke Nederlandse Schaakbond
een meesterlijke sport

Een lot met alleen maar winnaars.

Met de spellen van Nederlandse Loterij maak je kans op enorm veel prijzengeld. Maar je steunt ook de Nederlandse sport, inclusief de Koninklijke Nederlandse Schaakbond! Want het geld dat we niet aan prijzen uitkeren, dragen we af aan de Nederlandse sport en aan 18 goede doelen op het gebied van gezondheid en bewegen. Bedankt voor je steun. En veel geluk.

SPEEL BEWUST 18+

Nederlandseloterij.nl

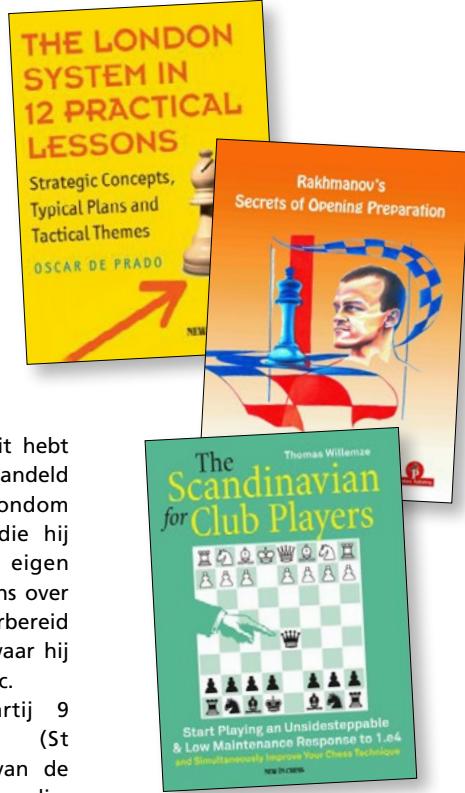
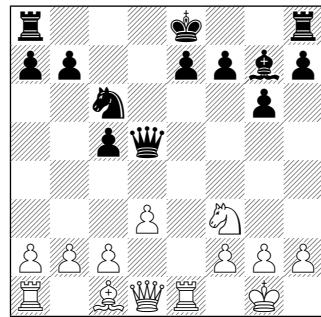

Recensies

Het schaakseizoen is begonnen, en voor veel clubschakers zal het (vanwege corona) wel even geleden zijn geweest dat ze serieus een openingsboek in hebben gekken. Wanneer je op zoek bent naar een opening waarbij de kans om die op het bord te krijgen enorm groot is dan denk je al snel aan het Scandinavisch. In de ondertitel van *The Scandinavian for Clubplayers* van Thomas Willemze staat dan ook de tongbreker 'Unsidesteppable', dat is geen echt woord natuurlijk maar de bedoeling is duidelijk: wanneer wit 1.e4 speelt dan zit hij na 1...d5 onvermijdelijk in het Scandinavisch. Willemze is een ervaren schaaktrainer (zoals ook bleek uit *The Chess Toolbox*) en hij richt zich met dit nieuwe boek ook echt op de clubschaker. Ieder hoofdstuk begint met een inleiding, waarna de plannen voor wit en zwart worden toegelicht. Dan volgt een theoretisch overzicht met niet te veel varianten en veel diagrammen. Om de lessen en de theorie beter te laten beklijven eindigt ieder hoofdstuk met 'flashcards' (geheugensteuntjes) en opgaven. Om compleet te zijn worden zelfs de zetten 2.e5 (een matige zet) en 2.d4 (het dubieuze Blackmar-Diemer Gambiet) behandeld. Dat het

een boek voor zwartspelers is wordt meteen duidelijk door de diagrammen die vanuit zwart gegenereerd zijn – iets waar deze lezer enorm aan moet wennen. Een boek dat op een bepaalde manier veel weg heeft van het vorige is *The London System in 12 Practical Lessons*. Het is in ieder geval ideaal voor spelers die niet veel tijd hebben om openingen te studeren zo vindt de schrijver want die zin staat zowel in de inleiding, als kort erna in zin 1 van les 1! Oscar de Prado schreef eerder al *The Agile London System* en ook nu richt hij zich op het populaire Londen-systeem dat gekenmerkt wordt door 1.d4 gevolgd door Lf4, Pf3, e3, Pbd2 enzovoorts. De eerste 10 lessen richten zich op bepaalde thema's die aan de hand van modelpartijen worden behandeld. Les 10 gaat over typische eindspelen, en dat is een uitstekend idee: openingsboeken gaan lang niet altijd alleen maar over de opening (lees de beginzetten)! In de voorlaatste les worden de meest recente theoretische ontwikkelingen besproken en in les 12 volgen dan 50 opgaven om te toetsen of het geleerde goed is begrepen. Een prima manier om een opening te leren!

Een heel ander boek dat zich richt op spelers van een hoger niveau is *Rakhmanov's Secrets of Opening Preparation*. Aleksandr Rakhmanov is een sterke Russische grootmeester (met een rating van boven de 2650) van wie u wellicht nog nooit hebt gehoord. In dit boek behandeld hij allerlei thema's rondom openingsvoorbereiding die hij illustreert met zijn eigen partijen. Zo vertelt hij ons over zijn stijl, hoe hij zich voorbereid op zijn tegenstanders, waar hij ideeën vandaan haalt, etc. Een voorbeeld is partij 9 Ulyanin-Rakhmanov (St Petersburg 2009) waarvan de openingszetten als volgt verlopen **1.e4 c5 2.Pf3 Pf6 3.Pc3 d5 4.Lb5+ Ld7 5.Lxd7+ Dxd7 6.exd5 Pxd5 7.Pxd5 Dxd5 8.d3? g6 9.0-0 Lg7 10.Te1 Pc6**

En nu schrijft Rakhmanov: 'in mijn partijen beschouw ik dergelijke stellingen als verloren voor wit'. Hij legt vervolgens uit waarom, en laat de rest van de partij zien, maar ik kan me voorstellen dat het niet voor iedere schaker meteen duidelijk is waarom de witte stelling als verloren moet worden beschouwd! Kortom een interessant boek voor de wat sterkere schaker.

O P L O S S I N G E N

De lezer aan zet

16.Pd5

Een mooie tussenzet en goed ingeschatt door de nieuwe Europees Kampioen. Wit staat iets beter na **16.Lc3 (2 punten)** 16...Pd7 17.Pxd7 Dxd7. Geen punten voor 16.Le3 d5! 17.Pxd5 Pxd5 18.exd5 Txd5! en zwart heeft geen enkel probleem.

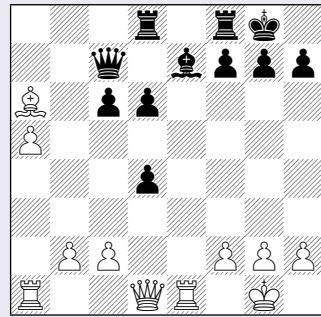
16...Pxd5

Zwart verliest materiaal na 16...Lxd5 17.Lb6 gevolgd door 18.Lxd8. Alles staat verkeerd bij zwart na 16...Dd7 17.Lb6 Tc8 18.c4.

17.exd5 exd4

Dit houdt het materieel gelijk, maar waarschijnlijk was het kwaliteitsoffer 17...Lxd5 18.Lb6 Dc6 19.Lxd8 Txd8 een betere optie. Wit staat duidelijk beter, maar met een loperpaar, een pluspion en twee centrumpionnen is zwart niet kansloos.

18.dxc6 bxc6 19.Lxa6

Er zijn twee redenen waarom

wit hier duidelijk beter staat. Ten eerste is de vrije a-pion een belangrijke troef, maar ook niet onbelangrijk is dat de witte (ongelijke) loper veel sterker is dan de zwarte. De witte loper heeft een optimaal veld op d3 waardoor hij zowel naar de damevleugel (zijn vrijpion) kijkt als naar de koningsvleugel (de zwarte koning).

19...c5

Zwart dreigt nu met ...d5 en ...c4 ook goed spel te krijgen, maar

Demchenko's volgende (brillante) zet verhindert dit plan. Daarom had zwart maar beter een pion kunnen geven met 19...d5 20.Dxd4 Tb8. Wit staat beter, maar zwart heeft wel tegenstand en dat krijgt hij in de partij niet.

20.b4

We zijn streng deze keer, en u krijgt geen punten voor andere zetten. Dat komt omdat het verschil heel groot is tussen 20.b4 (die het zwarte centrum opbrekt en ervoor zorgt dat de witte loper een prachtig steunpunt heeft op d3) en alle andere zetten. Bijvoorbeeld 20.Lf1 d5 21.a6 Lf6 en wit staat beter, maar 22...c4 komt eraan en makkelijk is het niet.

20...Lf6

Of 20...cxb4 21.Ld3 en wit speelt op beide vleugel en de zwarte loper doet niet echt mee.

21.Dd3

Deze zet verstoort de coördinatie van de witte stukken (de loper hoort op d3 thuis) en is zeker niet de beste. U krijgt **8 punten** voor het sterke **21.b5** Da7 (21...c4 22.b6 Dc5 23.Ta4 en zelfs 23.Lxc4?! Dxc4 24.Dd3 is veel beter voor wit - probeert u dit vooral eens uit op een bord!) 22.Dd3 Ta8 23.Df3 d3 24.Ta2! en de witte vrijpionnen zijn sterk. Alle andere zetten dan 21.b5 zijn minder goed. U krijgt **3 punten** voor **21.Ta2** (uit de diagonaal van de zwarte loper) met als idee 21...c4 22.b5. **3 punten** voor **21.Ta4**, en ook **3 punten** voor **21.bxc5** dxc5 22.Dd3 maar dit is ook niet zo duidelijk na 22...Ta8! (zwart moet wit niet de kans geven om Lc4 en a6 te spelen).

21...cxb4 22.Lb5

Het is allemaal niet meer zo eenvoudig. U krijgt evenveel **punten (3)** voor een van de volgende zetten:

- **22.Teb1** Ta8 23.Txb4 Ta7,
- 22.Df5!?** Dc5!, en
- **22.Ta4** Ta8.

22...Ta8 23.a6 Tfc8

Dit geeft Demchenko de kans om zijn fout te herstellen. Goede stoorzettingen waarna wit niet de opstelling bereikt als in de partij zijn 23...Dc5 en 23...Tfb8.

24.Df5

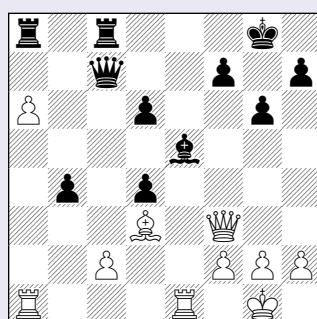
Wit maakt gebruik van tactiek om alsnog de loper op d3 te krijgen.

24...Le5

Veel taaier was 24...Dc5! 25.Ld3 Dxf5 26.Lxf5 d3! 27.Lxc8 Txc8 28.Ta2 d2 29.Tf1! en wit staat wat beter. Maar niet 29.Td1 Te8! 30.Kf1 Lc3 31.Taa1 Lxa1 32.Txa1 en het toereindspel is gelijk. Een blunder is 24...Dxc2? 25.Te8+! (maar niet 25.Ld3? g6!).

25.Ld3 g6 26.Df3

Ook niet slecht zijn **26.De4 (4 punten)** en **26.Dg4 (3 punten)**.

26...Ta7 27.Teb1

De witte stelling is nu structuureel zo goed dat er op iedere zet een aantal goede mogelijkheden zijn. Ik noem er steeds een aantal. Ook **4 punten** voor **27.h4**, **27.g3**, **27.Ta4** en **27.Dd5**.

27...Tb8 28.g3

Ook **3 punten** voor **28.h4**, **28.Ta4**, en **28.Dd5**.

28...Dc5 29.Tb3

Nu zijn er ook **3 punten** voor **29.h4** en **29.Ta4**.

29...d5 30.Kg2

Ook **3 punten** voor **30.h4** en **30.Te1**.

30...Kg7 31.Te1

En ook **4 punten** voor **31.h4**.

31...Ld6 32.h4

Ook **5 punten** voor het oprukken van de g-pion met 32.g4.

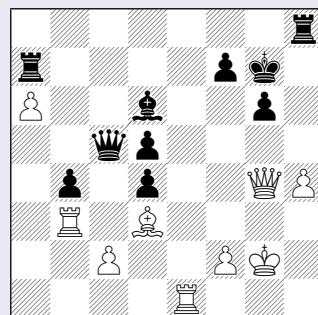
32...h5 33.g4

Demchenko gaat direct tot actie over. Om te verdubbelen op de e-lijn zijn ook de zetten **33.Te2** en **33.Tbb1** een goede voorbereiding (ook **6 punten**).

33...hxg4

Dit is een blunder waarna de witte aanval orkaankracht krijgt (dat is typisch iets voor een stelling met ongelijke lopers!). Veel taaier was 33...Th8.

34.Dxg4 Th8

35.Lxg6

Een hele mooie combinatie en de enige zet die wint!

35...fxg6 36.Te6 Th6 37.Txd6

En een leuke pointe! De dubbele dame na 37...Dxd6 38.Dxd4+ haalt al het materiaal terug met rente. Grappig genoeg is zwart ook kansloos na het veel moeilijkere **37.Tf3 (4 punten)** omdat 38.Tff6 eigenlijk alleen te verhinderen is met 37...Tf7 (37...Le7 38.h5!) maar dan volgt 38.Txf7 Kxf7 39.a7!.

37...Tf7 38.Td7 en uit!

Er volgde nog **38...Dc6 39.Dxd4+ Kg8 40.Td8+ Tf8 41.Txf8+ Kxf8 42.Dxb4+** en opgegeven. **1-0**.

80-100	>2400
70-80	2300-2400
60-70	2200-2300
50-60	2100-2200
40-50	2000-2100
30-40	1900-2000
20-30	1800-1900
0-20	<1800

Voorloper

Vraag: **3...Lg3!!** wint, want na 4.fxg3 volgt mat met twee torens, en andere zetten kosten ook materiaal.

1) Offeren! **1...Txc2+** en mat op de volgende zet!

2) **1.Dxh6+! Kg8 2.Dh8+ Lxh8**

3.Ph6 mat.

3) **1...Lg3! 2.Pf3 Dxg4** wint.

4) Nee! Na **1.Pxe5?** volgt **1...**

Txd2! 2.Pxd7 Tgxg2+ en mat volgt.

5) **1.Tg7+ Kh8 2.Pf8!!** en zwart wordt matgezet!

6) **1.Te7+ Kh8 2.Kh6 Tge8**

3.Tdd7! Kg8 4.Tg7+ Kh8 5.

Th7+ Kg8 6.Tdg7+ Kf8 7.Th8 mat (Rinck).

Schaakmat!

23.De5+ Tg7

Na 23...Dxe5 is 24.Txh7 meteen mat!

24.Td8+! Dxd8 25.Txh7+ Kg8

26.Dxg7 mat!

1-0 Kosteniuk - Krush, Finale Online Olympiade 2021

Combineren

Diagram 1

Grooten-Jolles

1.Lf4+ Kh5 2.Pf6 mat

Diagram 2

Njobvu-Grooten

1...Te1+! 2.Kf2 Dxd3 0-1

Diagram 3

Grooten-Hall

1.La6+! Dxa6 2.Dc7 mat

Diagram 4

Grooten-Hodgson

1.Dxg7+! Txg7 2.Tf8+ Tg8 3.Txg8 mat

Diagram 5

Finkenflugel-Grooten

1...Td8! 0-1 Een heuse kruispenning.

Diagram 6

Wiersma-Grooten

1...Txh3+! 2.Kxh3 Pdf4+ (of 2...Pgf4+) 3.Kh2 Dh6+ 0-1 vanwege 4...Pxe4+

Diagram 7

Vanderstricht-Grooten

1...Dxd5!! 2.Dxd5 Pe3+ met een gewonnen eindspel.

Diagram 8

Hillarp Persson-Grooten

1...Txb3+! 2.axb3 Tb8! 3.fxe4 Txb3+ 4.cxb3 c2+ 5.Kxc2 Dc3+ 6.Kb1 Dxb3+ 7.Db2 Dxb2 mat